

NOE Levelek

A CSALÁD MINDEN TAGJA SZÁMÁRA

198-199.

Anyámhoz

**Beszélj, anyám! Szavad a szív zenéje,
Szivedből szeretet s élet szakad;
Nappalodik a szenvedélyek éje,
Meleg sugárként ömlik szét szavad.
Buzdíts a jóra, ój a küzdelemben,
Szeretni, hinni ó, taníts meg engem!**

Komjáthy Jenő (1858-1895)

Tartalomjegyzék

Vezető testületeink munkájából

Közgyűlési beszámoló	3
Elnöki levél	4
Vezető testületeink munkájából	4
A SZÉNA kilépett a NOE-ből	5
Régióközpontok	6

Családkongresszus, Őszi Találkozó 2008

Miért jó a Családkongresszus?	7
Őszi találkozó	7

Érdekvédelem

Érdekvédelmi hírek	9
Energiatakarékossági pályázatokról	10
Fóliasátor, üvegház	11
Az Európai Családpolitikai Intézet jelentése	12

Helyi szervezeteink életéből

Sólyom László Dabason	13
Érd Körbe – egy Ága-Boga résztvevő szemszögéből	13
Soproniak látogatása az Európa Parlamentben	14
Fakanál-bál Hatvanban	14

Ifjúság

Melléklet	15-18
-----------------	-------

Gyermekeknek

Rejtvény	19
Mese	20

Házasságápolás, gyermeknevelés

Kamaszkor	22
Házassággonдозó hét Piliscsabán	23

Életünk

Előzzük meg a méhnyakrákot	24
Nyár, napsütés, UV-B sugárzás	25
Magyar Örökség Díj egy édesanyának	25
Nyelvében él a nemzet	26
Meghívó	27

Beszélgetések

Annyi sok szeretettel sehol nem találkoztam	27
---	----

Üdülési hirdetések	28
--------------------------	----

Örömhír	32
---------------	----

Felelős szerkesztő:

Dr. Szabó Endre elnök

Főszerkesztő:

Márki László

Grafika:

Csurgó Erzsébet

Tipográfia:

Brill Stúdió

Kiadja a NAGYCSALÁDOSOK ORSZÁGOS
EGYESÜLETE

Felelős kiadó:

Török Ádám főtktár

☒ 1056 Budapest, Március 15. tér 8.

Telefon/fax: 317-4909, 317-4563, 266-7771

NKÖM nyilvt. szám: 2.2/6811/2000

ISSN 1788-9103

Honlap: www.noe.hu

E-mail: noe@noe.hu

Félfogadás: szerda 10–16, péntek: 10–13.30

Ebédpszünet: 12.00–12.30

A NOE számlaszáma: 11705008-20109369,

adószáma: 19024471-1-41

A „Családjainkért” Alapítvány

számlaszáma: 11705008-20427799,

adószáma: 18011971-1-41

Mindkét számlát a Budapest V. kerületi OTP vezeti.

A Nagycsaládosok Országos Egyesülete

kiemelten közhasznú,

a Családjainkért Alapítvány pedig közhasznú.

Nyomda: Széchenyi Nyomda, Győr

Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

A NOE Levelekben szereplő kedvezményes ajánlatok
kizárólag NOE-tagokra vonatkoznak.

Az újságban megjelenő hirdetések kereskedelmi
jellegűnek minősülnek.

A hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállalunk!

A NOE Levelek 200. számának lapzárta:

2008. július 15.

Közgyűlési beszámoló

Április 19-én volt a NOE 2008. évi közgyűlése. A 9:30-ra meghirdetett közgyűlés nem bizonyult határozatképesnek, ezért az előzetesen kiküldött meghívó értelmében 10:30-kor megismételt közgyűlést tartottunk az eredetivel azonos napirendi pontokkal, és ez alapszabályunk és a meghirdetés szerint a jelenlévők számától függetlenül határozatképes volt.

A megismételt közgyűlés az Egyesület 2007. évi működéséről szóló elnökségi beszámolóját, közhasznúsági jelentését és ellenőrző bizottsági beszámolóját egyhangúlag, ellenszavazat vagy tartózkodás nélkül, a 2008. évi költségvetési tervet 1 tartózkodással, ellenszavazat nélkül elfogadta.

A közgyűlés napirendjén tisztújítás is szerepelt. A vezető testületek most megválasztott tagjai (rendes tagok abc-rendben, póttagok behívási sorrendben):

Elnök: Dr. Szabó Endre

Elnökségi tagok: Dabóczi Ferenc, Kardosné Gyurkó Katalin, Székely Hajnalka, Vári Ferenc,

póttagok: Csiky Zoltánné, Hajas Éva.

Választmány: Aggházné Judik Eszter, Gál Magdolna, Dr. Gauland Mária, Horváthné Révész Ágnes, Kiss Márta, Komárominé Raniák Ilona, Könczey Réka, Krómerné Szilvay Katalin, Lak Gyula, Lukács András, Mohay Tamás, Nobilis Dénesné, Rácz András, Szappanyos Tamás, Szécsiné Simonyi Szilvia, Szókéné Cser Éva, Török Iván, Várallyainé Andrejszky Katalin, Veszprémi Márta, Weber Vilmos.

Ellenőrző Bizottsági tagok: Dr. Avvakumovits György, Dr. Medve Zsuzsa, Dr. Szende Lászlóné Koller Éva, Dr. Szűcs Iván, Dr. Zsombok György,

póttagok: Anka Vince, Pálkás László, Dr. Ureczky József.

A hagyományokhoz híven az Egyesület idei közgyűlésén is többek részesültek díjazásban.

Az Egyesület **NOE-díjjal** köszönte meg a következők áldozatos munkáját:

Nagycsaládosok Keszthelyi Egyesülete, dr. Bibó Irén (*Budapest*), Dombai Lászlóné dr. (*Budapest*), Dr. Gyóry Attila (*Budapest*), Dr. Medve Zsuzsa (*Budapest*), Battonyainé dr. Wéber Izabella, Battonyai László (*Szekszárd*), Lakatos Lászlóné (*Budapest*), Lehelné Szentjóbby Ildikó (*Biatorbágy*), Szilágyiné Bella Margit (*Oroszbáza*).

Bölcső-díjat kaptak:

Aranybölcsős támogató:

Fiat Magyarország Kft. (*Budapest*), MKB-Euroleasing Pénzügyi Szolgáltató Zrt. (*Budapest*), ECHO Televízió (*Budapest*), Hír Televízió (*Budapest*), Lánchíd Rádió (*Budapest*), Kalmár

Nagyker Hungary Egyéni Cég (*Szeged*), MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (*Budapest*), Vodafone Magyarország Zrt. (*Budapest*), Provident Pénzügyi Zrt. (*Budapest*), Fővárosi Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság (*Budapest*), Orange Ways Utazási Iroda (*Budapest*), Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. (*Budapest*), Lipóti Pékség (*Lipót*), Procter&Gamble Magyarország Nagykereskedelmi Kkt. (*Budapest*), Bricostore Barkácsáruház Kft. (*Budapest*), Tondach Rt. (*Csorna*), Zuppán Zoltán (*Mezőtúr*), Denke Emma (Dunakeszi), Általános Szolgáltató Rt. (*Nagykanizsa*), Nyíregyházi Állatpark (*Nyíregyháza*).

Ezüstbölcsős támogató:

HPS Group (*Budapest*), Le Chèque Déjeuner Kft. (*Budapest*), Imperial Magyarország Kft. (*Szeged*), Kingspan Kereskedelmi Kft. (*Újhartyán*), Z+D Kft. (*Keszthely*), Csontos Lajos (*Püspökladány*), Agora Kulturális és Turisztikai Központ (*Szombathely*).

Bronzbölcsős támogató:

Magyar Bányászati és Földtani Hivatal (*Budapest*), FTC Partolói Egyesület (*Budapest*), Balaton Aranykora Alapítvány (*Pécs*), Biatorbágyi Kábeltévé Kft. (*Biatorbágy*), Molnár Béláné (*Biatorbágy*), Monor és Vidéke Takarékszövetkezet (*Budapest*), Ecorgan Kft. (*Csongrád*), Gyarmati Attila (*Dunabaraszti*), Soós Pék Gép Kft. (*Érd*), Sziget-Com Műszaki Szolgáltató Kft. (*Dunabaraszti*), Vincze Kft. (*Császárváros*), Terrakotta Csempecentrum (*Oroszbáza*), Ecomissió Kft. (*Tiszaujváros*), Lions Club Kőkapu-Vác (*Vác*), Pannónia Étterem (*Veszprém*).

Elismerő Oklevelet kapott:

Nagycsaládosok Hernádi Egyesülete, Magyar Hipermarket Kft. (*Budapest*), Nokia Siemens Kft. (*Budapest*), Fiók Éva (*Budapest*), Módos Márton (*Budapest*), Szikora József (*Budapest*), Varga-Kovács Hortenzia (*Kistelek*), Dékány Éva (*Kistelek*), Fábérmé Dohányos Mária (*Békéscsaba*), Hankó Katalin és Gémes György (*Békéscsaba*), Fehér Mihályné (*Biatorbágy*), Fehér Gyula (*Budapest*), Fűrész Ferenc és Szilvia (*Budapest*), Freyné Nagy Katalin és Frey László (*Budapest*), Sztakóné Zentai Mónika (*Budapest*), Topál Ildikó (*Budapest*), Erősné Szabó Mária (*Csongrád*), Pálfalusi Istvánné (*Felsőzsolca*), Krizsán Sándorné (*Inárcs*), Kisné Szirtes Andrea (*Kalocsa*), Dr. Kárpáti Kálmán (Kaposvár), Török Antalné (*Kecskemét*), Krizsán Istvánné (*Köröstarcsa*), Jári Erzsébet (*Monor*), Szőnyiné Gábor Mária (*Monor*), Bolanowski Jozef (*Nyíregyháza*), Andrékó Pálné és családja (*Kardoskút*), Nagy Istvánné (*Oroszbáza*), Karacs Imre (*Püspökladány*), Török Sándorné (*Püspökladány*), Bartus Sándorné (*Tiszakürt*), Molnárné Bánkerti Beáta (Szolnok), Kúti Zoltán (Szombathely), Tóth László (Szombathely), Berki Károly (Gulacs), Losonczi Csabáné (Tiszavasvári), Losoncziné Kéki Judit (Tiszavasvári), Kraszné Rédei Tünde (Újkígyós), Krucsai Gyöngyi (Újkígyós), Deákvari Plébánia (Vác), Nagy Istvánné (Várdomb), Gyurmánczi Cecília (Veszprém), Némethné Becze Judit (Zalaegerszeg).

Elnöki levél

Kedves Tagtársaim!

Közgyűlésünkön tisztújítás volt soron, új elnökségi tagokat választottunk, és az elnököt, vagyis engem újraválasztottak. Köszönöm bizalmatokat! Nem könnyű szívvel vállaltam tovább a tisztséget, szolgálatnak tekintem. Mindenesetre köszönettel tartozom családomnak, akik szeretettel tűrik a tisztséggel járó viszontagságokat. Hiszen nélkülük nem tudnám végezni a NOE munkát. Ezt az összetartozást fejezi ki az Együtt-másokért emlékérem, amelyet a Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesület a feleségemnek és nekem adományozott – ezt ezúton is szeretnénk megköszönni.

Várhatóan körülbelül az eddigi nyomvonalon megy a szeker tovább. Mikor két éve a zavaros időket követően megválasztottatok, akkor két dolgot ígértem. Az egyik az volt, hogy helyreállítom a békességet, az Egyesületet megkímélem a nagyobb viszályoktól. Szerencsére ez meg is történt, és ez azért volt lehetséges, mert a köreinkben békességet kereső emberek dolgoznak együtt. A másik fő ígéretem az volt, hogy az egységet megőrzöm, ezen sem esett nagyobb csorba.

Köszönettel tartozom a leköszönő elnökségi tagoknak, ugyanakkor szeretettel üdvözlöm új elnökségi tagjainkat.

Az elmúlt időszakban nagyon lefoglalta egyesületünket az érdekvédelmi tevékenység. Mint a közgyűlésen látni lehetett, ezt a résztvevők helyeselték is, például az Elnökség által megfogalmazott nyilatkozatot is egyhangúlag támogatta a Közgyűlés. De meg kell jegyezni, hogy sokkal inkább szeretnék elvi, erkölcsi dolgokkal foglalkozni, és tényleg továbbadni a társadalomnak azt az élményt, hogy családban élni jó, nagycsaládban élni még jobb.

Továbbra is fontosnak tartom jó kapcsolatunkat a Köztársasági Elnökkel, valamint szeretném megőrizni az illetékes kormányzati szervek középszintjével fennálló jó munkakapcsolatainkat – ezekben az intézményekben sok jó szándékú ember fáradozik a családok életének jobbításán.

Kívánatos lenne, hogy a legfelsőbb állami vezetés is hangsúlyosan családbarát politikát folytasson. Reménykedem, hogy az ország (és egész Európa) jövőjét veszélyeztető demográfiai folyamatok láttán ez minél hamarabb bekövetkezik. Bízunk benne, hogy a családokat érintő döntésekben az ország legnagyobb családszervezetének, a NOE-nak a véleményét az eddiginél jobban figyelembe fogják venni.

Dr. Szabó Endre, *elnök*

Vezető testületeink munkájából

Kedves Tagtársaink!

Az év eleje óta elnökségünk és vezető testületeink nem tétlenkedtek – rengeteg probléma, „ügy” volt, ami megoldásra várt. A gyermeket nevelő családokat gyakran igen hátrányosan érintő politikai döntések elleni küzdelem rendszeres feladatot jelentett az érdekvédelmi csapatnak.

Amint azt tudjátok, a TB Mentők nevű formális civil összefogás keretében a NOE, a Védegylet és a Humanista Mozgalom a tavalyi év végétől kezdve segített az Albert házaspár által kezdeményezett népszavazás aláírásgyűjtésében. Az aláírásokat több civil szervezettel együtt április 10-én leadtuk az Országos Választási Bizottságnak, a népszavazás ősze várható. Az egészség-biztosítási törvénnyel kapcsolatban a NOE rendszeresen adott ki sajtónyilatkozatokat, tartott sajtótájékoztatókat, hogy felhívjuk a közvélemény figyelmét: az elképzelés súlyosan veszélyezteti az esélyegyenlőséget és az egészségügyi ellátáshoz való alapvető jogot.

Sok munkát adott a BKV paraméterkönyvének civil kritikája is. Érdekvédőink véget nem érő egyeztetések során próbáltak érvényt szerezni a tömegközlekedéssel közlekedő budapesti és Budapest környéki családok érdekeinek, próbálták érveléssel redukálni a járatrítók negatív hatásait. A küzdelemnek még nincs vége.

Az oktatásügyben tapasztalt változtatások is gyakran adtak okot aggodalomra. A Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetével tartott közös sajtótájékoztatónkon felemeltük

szavunkat a vidéki kisiskolák ellehetetlenítése, az oktatás lezüllesztése ellen.

Testületi ülések

Természetesen minden elnökségi ülésen születnek döntések tagsági ügyekben, ezekről külön nem írunk.

Január 4-i ülésén az Elnökség úgy határozott, hogy a NOE az Alkotmánybíróságon támadja meg a bejegyzett élettársi kapcsolatról szóló törvényt.

A 2008-as év első választmányi ülése **február 17-én** volt. Az SZMSZ rendelkezéseinek megfelelően a testület megválasztotta a közgyűlésen szolgálatot teljesítő bizottságok vezetőit, ill. tagjait. A jelen lévők elfogadták a vezető tisztségviselők beszámolóját.

A **március 5-i** elnökségi ülésen megválasztották a Régiós Bizottság új tagjait: Feketéné Battyáni Katinka, Gyertyás János, a póttag Fehér Tamás.

Április 2-án az elnökség együttműködést írt alá a Margitszigeti Bringóhintó-val egy jövőre megrendezendő családi nap megszervezésére. A rendezvényt a Bringóhintó szervezi, a program tartalmát a NOE állítja össze, színvonalát is az Egyesület felügyeli. Ezen az ülésen született döntés arról is, hogy a NOE biztosítókkal, bankokkal, pénzügyi befektetőkkel és hasonló cégekkel nem köt együttműködési szerződést.

Iffkó M. Judit

A SZÉNA kilépett a NOE-ból

Kedves Tagtársaink!

Számunkra szomorú hírt kell megosztanunk Veletek: a legtöbben talán már értesültetek arról, hogy a SZÉNA, a székesfehérvári volt nagycsaládos egyesület a jövőben nem kívánja fenntartani NOE-tagságát, s ennél fogva a NOE régiós központjaként sem működik tovább.

Utólag már jól látszik a folyamat, amit érdemes közösen áttekintenünk:

- „Öt évvel ezelőtt hoztuk azt a döntést, hogy a belépésnek már nem feltétele a nagycsaládoság.”
- „A Széna 2007. október 17-én... a közgyűlésen az Egyesület korábbi nevét Széna Egyesület a Családokért névre változtattuk.” (szena.hu)
- 2008. február 23-án a közgyűlés döntött arról, hogy „a Széna Egyesület megszűnteti a Nagycsaládosok Országos Egyesületében lévő tagságát.”
- Az elnökségnek címzett, vezetői levelezőlistára küldött búcsúlevelük március 4-én kelt, amelyből az első és harmadik idézet származik, s ebben tájékoztatnak arról is, hogy „a fentiek értelmében nem vállalhatjuk a NOE közép-dunántúli Regionális Irodájának működtetését sem”.

Kár, hogy döntést a kilépésről anélkül hozták meg, hogy erről előtte vagy akár közvetlenül utána tájékoztatták volna a NOE vezetőségét. Egy ilyen döntés láthatóan nem előzmény nélküli, ennek ellenére időt sem hagytak arra, hogy valaki átvegye a régiós munkát, a NOE felkészüljön a SZÉNA utáni időre. Ez az eljárás mód igen rosszul esett ennyi év közös munkája után, mindesetre a budapesti titkársággal és önkéntesekkel igyekeztünk ellátni a hirtelen ránk szakadt feladatokat.

A fentiek tükrében több megállapítást is tehetünk:

- A legfontosabb, hogy tagságunk, egyéni tagjaink és egyesületeink körében is újra tudatosítsuk: **a nagycsaládos ügy közös ügyünk, amely értékekre épül**, nem egyszerűen ideiglenes érdekek mentén kötött összefogás. Azt a kérdést föltenni, hogy megéri-e a NOE-hoz tartozni, eleve szemléletbeli hiba, hiszen a NOE és a helyi egyesületek alapvetően egy oldalon állnak.
- A korábbiaknál sokkal nagyobb odafigyeléssel kell azon dolgozunk, hogy a **nagycsaládos értékek**, amelyek a gyermekek, a szülők és a társadalom javára megjelennek, **világosak legyenek tagságunk előtt**, s ezek határozzák meg az egységünket.
- Komolyan kell vennünk a **belső rendünket**, a működésünk kereteit, a tagszervezeteinknél tapasztalható formai s néha jelentéktelennek tűnő eltéréseket a NOE alapszabályához képest, mert ezek akár komoly tartalmi különbségeket tükrözhetnek.
- Nagyon igyekeznünk kell a NOE-n belüli **őszinte, családias légkör** fenntartásán.

Kérlek Benneteket, őrizzük meg a nyílt, a közös célok irányába mutató párbeszédet a NOE-ban, különösen akkor, amikor a külvilágban egyre inkább az egyéni érdekről szól minden! Tartsunk rendet magunk körül, hogy az egyesületi munkánk áttekinthető és továbbadható legyen, s beszéljünk

sokat arról, mi mindent ad a nagycsalád a gyerekeknek, a szülőknek, a társadalomnak! Óriási értéket képviselünk és tehetünk életünkkel hitelessé.

Dabóczi Ferenc, az elnökség tagja

Kinek és miért értékes a nagycsalád?

A régiós fórumokon, beszélgetésekben gyűjtöttük össze az alábbi csokrot. Nagy örömünkre szolgálna, ha további szempontokat, történeteket kapnánk, amelyeket megoszthatnánk egymással!

A gyerekek sok készséget sajátítanak el a nagycsaládban:

- Segíteni akarás, probléma-megoldás, életrealitás, szervezőkészség, gyakorlatiaság, kommunikáció, konfliktuskezelés, alkalmazkodás, empátia, megosztás képessége, összetartozás, közösségben gondolkodás, felelősségtudat...

A szülőknek is többet ad a több gyermek:

- Kíváncsi voltam, milyen gyerekeim lehetnek
- Több gyerek több öröm
- A gyerekek képeznek: nem felejték el tanulni
- Él bennünk a remény, hiszünk a jövőben, testileg-lelkileg egészségesebbek vagyunk az anyagi nehézségek ellenére is
- Van bizalmunk: magunkban is, hogy képesek vagyunk felnevelni gyerekeinket, és másokban is, akikre számíthatunk ebben a feladatban
- A közös gyereknevelés megerősíti a házasságunkat
- Megtapasztaljuk a generációk közötti szolidaritást
- Amikor végigmegyek a négy gyerekemmel az utcán, úgy néznek... – elég ez a büszke érzés!

A társadalom a sokgyermekes család legnagyobb haszonélvezője:

- A demográfia karbantartói a nagycsaládok
- Minden embernek kétszer van szüksége támogatásra: gyerekként és idősként, még a szingliknek is – ám ők csak egyszer fizetnek, mivel a gyerekekre nincsenek kiadásai, s ebben vállalnak helyettük is sokat a nagycsaládok
- Közösségi készségekkel felszerelt szülők és gyerekek vesznek részt a társadalmi életben
- A nagycsaládok (legalább 3 gyerekkel) járulnak hozzá a humán tőke bővített újrateljesítéséhez (a jövő munkaei, adó- és járulékfizetői)

Láthatjuk, hogy a fenti értékek jelentős része – kivéve éppen a legutolsó, a társadalom és a demográfiai folyamatok szempontjából legfontosabb – már két gyermek esetén is megvalósulhat, nagyobb családban azonban még inkább. Mivel a tapasztalat szerint a párok tervezett (2,4) és a megvalósult gyermekvállalása (átlagosan 1,4) között pont egy gyermek különbség van, nagyon fontosnak látszik, hogy modellként a legalább 3 gyermekes és a több generációs családot állítsuk magunk elé, s elsősorban azokat fogjuk össze, azoknak nyújtunk támogatást, akik ebben a modellben gondolkodnak és élnek.

Régióközpontok

A régiós központokat immár hat éve azért működteti a NOE, hogy erősítse a NOE egységét és szellemiségét, ugyanis egy-ség nélkül nincs hatékony országos érdekvédelem, nincsenek nagy volumenű, országos adománykövetítések, nincs mobil-flotta sem. És ha nem lenne meg a közös szellemiség, nagycsaládos értékrend, akkor szervezeteinket egyéni érdekek, a politika, a gazdaság könnyen felmorzsolja. Az is szempont volt, hogy javuljon a belső kommunikáció, és a titkárság feladatainak egy alkalmas része kerüljön közelebb a tagsághoz.

Azt tapasztaltuk, hogy mindenképpen szükség van az igen széles tagság (közel háromszáz tagszervezet) és az országos vezetés közötti szervezeti síkra, a régiós működés formája is sokat fejlődött és finomult az elmúlt időszakban, ezért az új elnökség miután az első rendkívüli ülésén megvitatta a régiós bizottság koncepcióit, kiírta a pályázatot a régióközpontok következő 3 évben történő közös működtetésére.

A pályázat legfontosabb jellemzői:

- módosított régióhatárok a nagyobb lefedettség és jobb belső közlekedési kapcsolatok érdekében;
- az 50 tagcsalád fölötti tagegyesületek pályázhatnak (megfelelő önkéntes háttérrel és infrastruktúrával);
- a beadási határidő: 2008. május 31.

A régióközpont a NOE és a helyi egyesület közös „vállalkozásában” valósul meg. Az együttműködés lényege az,

hogy közös céljaink elérése érdekében a helyi, befogadó egyesület rendelkezésre bocsátja infrastruktúrájának egy részét, esetenként bevonja önkénteseit, a NOE pedig költség-térítéssel, illetve bérkifizetéssel járul hozzá a régióközpont működtetéséhez. NOE a régiós titkárral munkaszerződést, a befogadó egyesülettel pedig együttműködési szerződést köt.

Felmerülhet a kérdés: azon túl, hogy a céljaink közösek, miért is jó egy helyi egyesületnek erre a feladatra vállalkoznia?

- Elismerése az eddigi munkának
- Jelentős ismertség és tekintély a helyi közéletben
- Lehetőség nyílik, hogy a szervezet magasabb szintre jusson (katalizátor-hatás), felgyorsítja az önkéntesek bevonását
- Sok új embert és kapcsolatot, élénkebb egyesületi életet nyerünk
- Több és jobban használható információ ér el (szorosabb kapcsolat a központi titkársággal, vezetőséggel)
- Lehetőség az infrastruktúra fejlesztésére
- Hitelesebbé válik az Egyesület

Reméljük, sok jó pályázati anyag érkezik majd be, és már a pályázatírás önmagában is új gondolatokat, ötleteket generál, ami a helyi egyesületi élet és az egész nagycsaládos ügy javára válik majd. **DF**

London Stúdió Buda

1114 Budapest, Vásárhelyi Pál. u. 2–6.
(Móricz Zsigmond körtér)
Ügyfélszolgálat nyitva tartása:
hétfő-péntek 9-19 óráig
Tel: 385-0177
www.londonstudio.hu
info@londonstudio.hu

London Stúdió Pest

1132 Budapest, Visegrádi u. 6. V. emelet
(Nyugati tér)
Ügyfélszolgálat nyitva tartása:
hétfő-péntek 15-19 óráig
Oktatási helyszínek: két központ
és a József Attila Gimnázium (XI. Váli u. 1.),
Szent Margit Gimnázium (XI. Villányi út. 5–7.)

A **London Nyelvstúdió** utalványokat nyomtatott **10.000 Ft** névértéken, melyekből szívesen adományoznak a **nagycsaládosoknak**.

A nyelviskola **kizárólag Budapesten** tart oktatást, ezért olyan családokat keresünk, ahol gyermekek illetve felnőttek szívesen kezdenének nyelvtanfolyamot.

Az ő részükre rajtunk keresztül eljuttatnánk az utalványokat, melyeket a beiratkozáskor felhasználhatnak kedvezményként.

Részletes információk megtalálhatók a www.noe.hu honlapon is.

A NOE részére a London Nyelvstúdió 20% kedvezményt ad, de jelen esetben a **kedvezmények nem vonhatók össze**.

Kérem a **jelentkezők pontos nevét, címét, életkorát és elérhetőségét**.

Az utalványok július 31-ig használhatók fel.

Latorcai Kriszta • Tel/fax:317-4909 • latorcai.krisztina@noe.hu

Miért jó a családkongresszus?

Szellemi töltekezés a szülőknek, tapasztalatcsere lehetőség, kilépés a mindennapok gondjaiból, mókuskerekéből, találkozás sok hasonló élethelyzetű családdal, vidám, baráti légkörű együttlét, élmény az egész családnak a kirándulások, városnézés, játszótér stb. révén.

Sok szeretettel és körültekintéssel folynak a VII. Családkongresszus előkészületei. A veszprémi egyesületünk teljes

erőbedobással készül a résztvevők fogadására, és a kongresszus programja is hamarosan végleges lesz. (Előzetest a korábbi NOE Levelekben olvashattatok.) Még nem késő! Várjuk a jelentkezéseket a korábban megjelent feltételekkel (a jelentkezési lap a www.noe.hu honlapon is elérhető). Nem csak nagycsaládosoknak szól a meghívás, hanem minden érdeklődőnek. Terjesszék a családkongresszus híret, hozzátok a barátaitokat, rokonaitokat is!

A veszprémi vizontlátásig szeretettel

Benkő Ágota

Ősz Találkozó

Kedves Tagtársaink!

A NOE Levelek áprilisi (196.) számának 6. oldalán olvashattatok Szurgentné Ocskó Olga kedves invitáló sorait az idei, **Ópusztaszeren, 2008. szeptember 6-án** megrendezésre kerülő **Ősz Találkozó**ra.

A szervezés során sok dolgot kellett összehangolnunk, ezért a szokásoshoz képest később tudunk pontos információkkal szolgálni.

A vasúton történő utazás szervezése minden eddigiénél nehezebb feladat, hiszen a vonat Kistelekig közlekedik, onnan autóbusszal szállítjuk a résztvevőket Ópusztaszerre. Különvonato(ka)t tervezni csak a beérkező igények alapján tudunk. Tervezünk egy vonatot Budapestről (Bp. Nyugati pu., Kőbánya-Kispest, Monor, Cegléd, Nagykőrös, Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Kistelek), Pécsről (Dombóvár, Bata-szék, Baja, Bácsalmás, Kiskunhalas, Kiskunfélegyháza, Kistelek), és igény szerint a Tiszavasvári, Nyíregyháza, Püspök-ladány, Kisújszállás és Abony vonalon is.

Akik szeretnének ott aludni, azoknak Kisteleken (itt sajnos korlátozott a férőhelyek száma) 1.000 Ft-ért és Szegeden kollégiumi szálláshelyet 2.100 Ft-ért tudunk biztosítani.

Ebédet a helyszínen, több nagybográcsban főznek – ízletes gulyásleves, utána bukta, 1 adag étel ára: 990 Ft.

Az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Parkba a belépőjegy egy család részére 3.500 Ft. Ezért az árért a Nemzeti Történelmi

ti Emlékpark minden látóvalóját megnézhetjük (Erdők temploma – Csete jurta, Skanzen – néprajzi kiállítás, Szermonostor és kora, Promenádn, időszi kiállítások, Feszty Körkép, Panoptikum). Tudnotok kell, hogy a Park vezetősége számára nagyon fontos a rendezvényünk, ezért biztosítja számunkra ezt a jelentősen kedvezményes árat.

Tudjuk, hogy sok család csak nehezen tudja kigazdálkodni ezt az összeget, de higgyétek el, megéri, a fenti ár egy család belépési díja! Ide írunk ízelítőül egy párat a tényleges árakból: park belépő 896 Ft/fő, Feszty-körkép 4.000 Ft/fő, Skanzen 1.000 Ft/fő, természetesen van diákkezdmény: 50%, de ha kiszámoljátok, hogy egy családnak mennyibe kerül a Park látogatása, láthatjátok, hogy valóban nagyon kedvező árat kaptunk!

Ópusztaszeren 1996-ban már volt Ősz Találkozó, akkor több mint nyolcezeren voltunk, és mindenki nagyon jól érezte magát!

Számos tagegyesületünk és -csoportunk szervez a találkozóra közös utazást, ezekre náluk kell jelentkezni. Azokat a családokat viszont, akik külön szeretnének jönni, kérjük, hogy e-mailen (noe@noe.hu), telefonon (**1/317-4563**), faxon (**1/266-7771**) vagy postán kérjenek előzetes jelentkezési lapot, melynek visszaküldési határideje: **2008. június 20.**

Várjuk jelentkezéseket!

Egyed Éva

WWW.FAMILIAFIRMA.HU

FAMILIA FIRMA
Erdei Iskola és Apartmanház

Szemán Éva
mobil: 06-30-955-5031
tel. és fax: 06-1-213-7509

A Velencei-tó várja vendégeit!

Családbarát árakkal, színvonalas szolgáltatással, extra plusz programajánlóval egész évben várjuk Önöket!

Szállás:		Választható étkezés:	
1 apartman	12.440 Ft + ÁFA / nap	reggeli	750 Ft + ÁFA / fő / nap
3 apartman (1 lépcsőház)	36.600 Ft + ÁFA / nap	ebéd	950 Ft + ÁFA / fő / nap
6 apartman (teljes ház)	71.500 Ft + ÁFA / nap	vacsora	850 Ft + ÁFA / fő / nap

Fekvése: Vízitől 50 méterre, hatalmas zárt kert, saját parkolóval, nagy terasszal.

Felszereltsége: Minden szoba kábeltevével, saját konyhával és fürdőszobával rendelkezik.

Közös helyiségben számítógépek, telefon, internethozzáférés biztosított!

Ellátás: Önellátó vagy megrendelhető.

Elhelyezés: 6-8 fős apartmanokban.

Kapacitás: 2x8 fős, 2x7 fős, 2x6 fős apartmanokban.

NAGYCSALÁDOSOK igazolvánnyal 10% engedményt kapnak az apartman árából!
Üdülési csekket is elfogadunk!

Kedvezményes Microsoft szoftver vásárlási lehetőség NOE tagjainak 2008. szeptember 15-éig!

A Microsoft Magyarország egyre nagyobb figyelmet fordít arra, hogy megkönnyítse a magyarországi, non-profit intézmények szoftverekhez való hozzájutását.

Ezzel hozzájárulnak a civil szektor megerősödéséhez és az informatikai szakadék csökkentéséhez. Ezen program keretében, amely a Community MAR (Microsoft Authorized Refurbisher) névre hallgat, a jogosult szervezetek és azok tagjai a bolti ár 10%-ánál is kevesebb összegért, kedvezményes összegért juthatnak Microsoft szoftverekhez.

Ebben a programban a Microsoft kizárólagos partnere a **LOGISYS Kft.**, mely több éve működik sikeresen az informatika és a telekommunikáció területén.

Mind a két cég büszke arra, hogy a Nagycsaládosok Országos Egyesületét és annak tagjait is eredményesen tudja segíteni.

Milyen szoftverek érhetők el a programban?

A Community MAR program minőségi feltételekkel biztosítja a non-profit szervezetek és oktatási intézmények és tagjai számára a Windows 2000 vagy Windows XP Professional operációs rendszert és az Office 2003 programokat magyar, angol és német nyelveken (az Office 2003 csomag tartalmazza a Word, Excell, Acces, Outlook és Power Point programokat).

Ezeket az un. desktop programokat csak adminisztrációs díj terheli!

NOE tagok 2008. szeptember 15-ig kedvezményesen rendelhetik meg:

Windows 2000 vagy XP Professional operációs rendszer ..... bruttó **4680 Ft/ db** áron (bolti ár: kb. 40.000 Ft+Áfa)
Office 2003 program ..... bruttó **7080 Ft/ db** áron (bolti ár: kb. 75.000 Ft+Áfa)

Mit kell tenni, ha NOE kedvezményrel vásárolna szoftvereket?

Írásban a NOE címére (1056 Budapest, Március 15. tér 8., tel.: 06 (1) 235-0947, e-mail: latorcai.krisztina@noe.hu) az igénylő nevét és az igényelt szoftverek típusát és darabszámát kell elküldeni.

A szoftverek díját előre ki kell fizetni.

A kifizetést követően 3-5 héten belül kerülnek kiküldésre a megrendelt szoftvereket. Bővebb tájékoztatás a megrendeléskor!

latorcai.krisztina@noe.hu

Érdekvédelmi hírek

Megszűnt a vizitdíj és a kórházi napidíj, valamint a tandíj a felsőoktatásban az államilag támogatott képzésben, mégpedig nem 2009. január 1-jétől, amint arról a március 9-iki népszavazás döntött, hanem az Országgyűlés azt követő határozata szerint már 2008. április 1-jétől. A felsőoktatásban azért még bőven vannak ezzel kapcsolatos teendőink.

Még nem látszanak eredmények, de – civil összefogásban is – sokat dolgozunk a közoktatási problémák enyhítésén, valamint igyekszünk érvényesíteni a közteherviseléssel kapcsolatos, 21 éve képviselt NOE-értékeket, és pedig hogy a beharangozott adóreform során az eltartotti terheket is számítsák be az elvonási rendszerben.

Egyértelműen sikerként könyvelhetjük el, hogy kormánypárti képviselők beterveztettek egy az ún. 5 órás szabályt teljes egészében eltörölni hivatott törvénymódosító indítványt. Ez azt jelenti, hogy pozitív döntés esetén megszűnik az a korlátozás, amely szerint a gyeten lévők gyermekei csak maximum 5 órát tartózkodhatnak lakóhelyük szerinti óvodában. (Ha más településen vagy körzeten kívül van az óvoda, akkor ez a korlát már korábban megszűnt.)

Igyekszünk elérni, hogy a támogatott képzésben, átképzésben, továbbképzésben is töröljék el a heti 20 órás időkeretet a gyermekgondozásin lévők esetében (1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 14. § (2) bek.).

Mindig keletkeznek apró, félmondatos módosításokból származó értelmetlen – és többnyire csak az állam adminisztrációs terheit növelő – megszorítások. Most ilyen az állásukat elvesztő kismamák kérdése is, amit az alábbiakban röviden összefoglalunk.

Akinek a (két éven belül legalább 180 napnyi) biztosítása (pl. munkaviszonya) a szülését megelőző időszakban szűnik meg, és álláskeresési járadékban részesül(hetne), az terhességi-gyermekágyi segélyre minden gond nélkül jogosult, de emiatt szüneteltetnie kell az álláskeresési járadékot. A terhességi-gyermekágyi segély lejártát követő napon viszont még ne GYED-et igényeljen, hanem előbb az álláskeresési járadék folyósításának folytatását, hogy ezzel ismét biztosítottá váljon, és csak ezt követően igényelje meg a GYED-et. Ez utóbbi ellátás ugyanis újabban már csak biztosítottak jár, a biztosítás szünetelése alatt már nem – aki nem fizetés nélküli szabadságon van, mert megszűnt a munkavégzésre irányuló jogviszonya, annak ugyanis gyermekgondozási ellátá-

son sincs biztosítása. Természetesen igyekszünk meggyőzni az illetékeseket, hogy ez a szigorítás csak felesleges izgalmat és az államháztartásban elkerülhető adminisztrációs többletköltségeket okoz, úgyhogy jobb lenne a munkanélküli ellátáson szült anyák számára visszaállítani a GYED-nek a terhességi-gyermekágyi segélyt folytató egyszerű igénylési rendszerét.

Nem országos, csak a fővárost és agglomerációját érinti, ám reményeink szerint példaértékű lehet és országos kiterjesztéshez vezethet a kisgyerekes bérlet bevezetése a BKV-nál. Szeptember 1-jétől diák-, ill. nyugdíjas-kedvezményrel vásárolhatnak bérletet, akik évente igazolják hozzá, hogy GYES-en vagy GYET-en vannak. (Terhességi-gyermekágyi segélyen és GYED-en – tehát keresetarányos ellátáson – lévőknek ez a kedvezmény nem jár.) Nagycsaládos körben talán nem kell bizonygatni: pl. a nagyobb gyerekek kísérése miatt sok anyának is szüksége van bérletre.

Újabb, sorozatban elkövetett „félreértés” áldozatává vált több, energiatámogatásra rászoruló háztartás. Azok, akik az elmúlt év végén az igénylőlap helyett a támogatással kapcsolatos adategyeztetésre felhívó levelet kaptak, azt töltötték ki és küldték vissza az Államkincstárba, ez év elején szembesültek azzal, hogy nem jelent meg a számlájukban kompenzáció. A tetemes, sokszor már emelt díjű távfűtésszámlát teljes áron, támogatás nélkül kell befizetniük. A Magyar Államkincstár belátta, hogy sajnálatos félreértésről van szó, és az, aki emiatt csak igényli az energiatámogatást, az visszamenőleg, január 1-jétől meg fogja azt kapni. Igaz, a jogszabályban ezt nem korrigálták, de már van olyan tagunk, akinek végül sikerrel járt az ilyen módon és most beadott igénylése.

Sokat dolgozunk a családok alapvető terheit jelentősen növelő energiaköltségekkel kapcsolatban is. A fóliasátor-kérdés fejleményeiről külön számolunk be.

Várjuk az Alkotmánybíróság eljárását az ún. potyautas-járu-lékról készült, a lakásrendszeri támogatásokban tapasztalható diszkriminatív intézkedéseket elemző és a bejegyzett élet-társi kapcsolatáról szóló törvény visszásságairól szóló beadványainkkal kapcsolatban.

Morvayné Bajai Zsuzsa
és **Szombathy Márta**

Energiatakarékossági pályázatokról

Kedves Tagtársak!

Megjelentek a *Gazdasági és Közlekedési Minisztérium* által kiírt *energiatakarékossági pályázatok*, melyeket 2008. április 14-től lehet benyújtani. Az idei évben rendelkezésre álló 1,6 milliárd forintos keret közel *kétszerese a tavaly pályázati úton szétosztott összegnek*. Fontos változás, hogy míg a 2007-es pályázati kiírásokat összevontak adták ki, addig idén *öt különálló pályázat* jelent meg, eltérő támogatási mértékkel és elnyerhető maximális támogatási összeggel. A pályázatok alapján a pályázó a „*Sikeres Magyarországért*” *hitelprogram* keretében hitelt igényelhet.

A pályázatok elsősorban a *hagyományos technológiával 1994 előtt épült lakóingatlanokra* vonatkoznak. Nem szerepel önkormányzati támogatási lehetőség, de felkínál hitelprogramban való részvételt. Sajnos, az állami támogatás részaránya alacsony, ez az öt pályázatnál – az elérhető energiahatékonyság függvényében – a beruházási költség 15 – 25%-a között változik.

1. Nyílászárók cseréjét, ill. utólagos hőszigetelését támogató pályázat

(Kódszám: NEP-2008-1). A pályázat célja, hogy vissza nem térítendő támogatással és – igény esetén – kedvezményes kamatozású hitellel járuljon hozzá az *1994 előtt épült lakóingatlanok energia-megtakarítást eredményező nyílászáró cseré/nyílászáró utólagos hőszigetelése* beruházásokhoz. Idén egyedileg az iparosított technológiával épült lakások is pályázhatnak. Ez a beruházás energetikailag a legkevésbé hatékony, ezért a támogatás mértéke a beruházási költség *legfeljebb 15%-a*, de lakásonként *legfeljebb 264 ezer forint*. A felvehető maximális hitelkeret *1,496 millió forint*, így a figyelembe vehető maximális beruházási költség (ha a beruházás ennél többbe kerül, azt már saját erőből kell pótolni) *1,76 millió forint*.

2. Fűtés és melegvízellátás korszerűsítését támogató pályázat

(Kódszám: NEP-2008-2). A pályázat célja, hogy vissza nem térítendő támogatással és – igény esetén – kedvezményes kamatozású hitellel járuljon hozzá a lakóingatlanok energia-megtakarítást eredményező *fűtés* (pl. kazáncsere) és/vagy *használati melegvíz* ellátás korszerűsítéséhez. Az energetikai berendezés-cseréket támogató pályázatok esetén a *támogatási mértéke 20%, maximum 400 ezer forint lakásonként*. Abban az esetben, ha iparosított technológiával épített lakóépületben (pl. panel) *egyedi fűtés*, illetve használati melegvíz-ellátás van, a lakástulajdonosok itt is benyújthatnak egyedileg pályázatot. A felvehető maximális hitelkeret *1,6 millió forint*, így a figyelembe vehető maximális beruházási költség (ha a beruházás ennél többbe kerül, azt már saját erőből kell pótolni) *2 millió forint*.

3. Lakóépületek utólagos hőszigetelését támogató pályázat

(Kódszám: NEP-2008-3). A pályázat célja, hogy vissza nem térítendő támogatással és – igény esetén – kedvezményes kamatozású hitellel járuljon hozzá az *1994 előtt épült lakóingatlanok energia-megtakarítást eredményező utólagos hőszigetelése* beruházásaihoz. A támogatás mértéke ebben az esetben is *20%, maximum 400 ezer forint lakásonként*. A felvehető *maximális hitelkeret 1,6 millió forint*, így a figyelembe vehető maximális beruházási költség (ha a beruházás ennél többbe kerül, azt már saját erőből kell pótolni) *2 millió forint*. Iparosított technológiával épült ingatlanokkal jelen konstrukcióban nem lehet pályázni!

4. Komplex energiatakarékossági beruházásokat támogató pályázat

(Kódszám: NEP-2008-4). A pályázat célja, hogy vissza nem térítendő támogatással és – igény esetén – kedvezményes kamatozású hitellel járuljon hozzá az *1994 előtt épült lakóingatlanok energia-megtakarítást eredményező beruházásaihoz*. Tapasztalatok szerint a legnagyobb *energia-megtakarítást* azokkal a beruházásokkal érik el, amelyek egyszerre legalább két vagy három (tehát nyílászáró-csere, hőszigetelés és energetikai berendezés-csere) célt szolgálnak. A felsoroltakból legalább *kettő* kell megvalósuljon. Ezek a beruházások értelemszerűen drágábban is valósíthatóak meg, ezért az elérhető támogatás maximuma lakásonként *720 ezer forintban*, a beruházás összköltségének *maximum 18%-ában* van meghatározva. Az iparosított technológiával épített lakások ennél a pályázatnál abban az esetben pályázhatnak nyílászáró-cserével egyidejűleg megvalósítandó energetikai berendezés-cserére, ha a fűtés, vagy a melegvízellátás egyedileg történik (tehát nincs távfűtés, illetve központi fűtés). A felvehető *maximális hitelkeret 3,28 millió forint*, így a figyelembe vehető maximális beruházási költség (ha a beruházás ennél többbe kerül, azt már saját erőből kell pótolni) *4 millió forint*.

5. Megújuló energiateljesítést ösztönző pályázat

(Kódszám: NEP-2008-5). A pályázat célja, hogy vissza nem térítendő támogatással és – igény esetén – kedvezményes kamatozású hitellel járuljon hozzá lakóingatlanok vonatkozásában az alábbi beruházásokhoz: *megújuló energiaforrásokkal előállított hő- vagy villamos energia, biomassa, geotermikus energia, szélenergia, szerves hulladékok felhasználásának növelése, napkollektorok, napelemek telepítése, vízenergia*. A legmagasabb ösztönzést a pályázati rendszer a megújuló energiahordozó beruházásokhoz biztosítja; itt *lakásonként maximum 1 millió forint* támogatást lehet elérni, a maximális támogatás: 25%. A felvehető maximális hitelkeret *3 millió forint*, így a figyelembe vehető maximális beruházási költség (ha a beruházás ennél többbe kerül, azt már saját erőből kell pótolni) *4 millió forint*.

Főbb információk:

A pályázat benyújtása

A pályázatok benyújtása 2008. április 14-től lehetséges.

A pályázatot 1 eredeti és 1 másolati példányban kell benyújtani az alábbi címre:

Energia Központ Kht. NEP 2008- ...; 1437 Bp. Pf. 328.

A Pályázati felhívás, a Pályázati formanyomtatvány (adatlap) és a Pályázati útmutató és eljárásrend a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium (www.gkm.gov.hu), és az Energia Központ Kht. (www.energiakozpont.hu). A „Sikeres Magyarországért” Lakossági Energiatakarékosági Hitelprogram részletes feltételei és a finanszírozó hitelintézetek elérhetősége a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. (www.mfb.hu) Internetes honlapjáról tölthető le.

A pályázati feltételekkel, tudnivalókkal kapcsolatban felvilágosítást a következő szervezettől lehet kapni: *Energia Központ Kht.* (Energiahatékonysági, környezetvédelmi és energia információs ügynökség közhasznú társaság).

Cím: 1134 Budapest, Váci út. 45. (Pályázat ügyben az „A” épület, VI. em.)

Ügyfélszolgálati iroda:

Tel: (+36) 1 802 4350 Fax: (+36) 1 802 4301

E-mail: ugyfelszolgalat@energiakozpont.hu

Ügyfélszolgálati idő:

Hétfő, kedd: 9.00 - 15.00; Szerda: 9.00 - 18.00; Csütörtök: 9.00 - 15.00.

A „Sikeres Magyarországért” Lakossági Energiatakarékosági Hitelprogramról további tájékoztatás a 06-40-555-555 telefonszámon és a finanszírozó hitelintézeteknél kérhető.

A vissza nem térítendő támogatás keretének kimerülése esetén a GKM hivatalos lapjában, honlapján és legalább egy országos terjesztésű napilapban hirdetményt tesz közzé. A pályázatok elbírálása a pályázati dokumentáció részét képező Pályázati útmutató és eljárásrendben közzétett szempontok alapján történik.

Megjegyzésünk: A GKM pályázat kiírását megelőzően javasoltuk, hogy az alacsony támogatási arányt (15-25%) emeljék meg legalább az ÖTM által kiírt *panel pályázat* szintjére, és vegyék figyelembe a lakosság *szociális teherbíró képességét*, mert az ajánlott hitellehetőség éppen a legszegényebb lakosság esetében rendkívül veszélyes megoldás. Ez utóbbi gondolatmenetet a Magyar Természetvédő Szövetséggel közös *sajtóközleményben* is nyilvánosságra hoztuk. Az illetékesektől a felvetett javaslatunkra eddig érdemi választ nem kaptunk.

Dombai Mária, *építési tanácsadó*

Fóliasátor, üvegház

Kedves Tagtársak!

Sokak felvetésére áttekintettük, hogy mi is a helyzet a vidéki tagság szempontjából fontos fóliasátrak és üvegházak létesítésének szabályozásával. Miután ez a téma tagságunknak csak egy részét érinti, az alábbiakban csak összefoglaló információt állítottunk össze, és megjelöltük azt a két rendeletet, amelyek meghatározzák az ezen építmények létesítésével kapcsolatos valamennyi teendőt. Természetesen, további információval is a tagság rendelkezésre állunk – keressetek meg bennünket, ha szükséges! Már most felhívjuk a figyelmet arra – és tanácsoljuk is –, hogy mielőtt építkezésbe kezdték, egyeztetés céljából feltétlenül keressetek fel a helyi önkormányzat építési/műszaki osztályát.

Két rendelet vonatkozik tehát a fóliasátrak és üvegházak létesítésére. A 37/2007. (XII.13.) ÖTM rendelet 2008. január 1-jén lépett hatályba, és az *építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról* rendelkezik.

Majd rövid időn belül a fóliasátrakra vonatkozóan módosító rendelet adtak ki – 24/2008 (IV. 29.) ÖTM –, amely lényeges egyszerűsítést jelent a korábbi építésügyi eljáráshoz képest. (Megjegyezzük, hogy a 2008. január 1-je előtt hatályos rendelet valamennyi fóliasátor és üvegház létesítését *építési engedélyhez* kötötte.)

Az építési tevékenységek három kategóriába soroltak:

I. Építési engedély alapján végezhető építési tevékenységek. Feltehetően csak ritka esetben lesz szükség építési engedély beszerzésére, ezzel most nem is foglalkozunk.

II. Bejelentés alapján végezhető építési tevékenységek. A rendelet a *terület övezetbe sorolása* – beépítésre szánt, ill. nem szánt terület –, a létesítmény *alapterülete* és *magassága*, valamint *idényjellege* – 6 hónapnál hosszabb, ill. rövidebb időre felállított létesítmény – alapján határozza meg az ide sorolható építményeket. Csak néhány példa: beépítésre szánt terület esetében üvegház létesítése: *100 m²-nél és 6,0 m magasságnál nagyobb, idényjellegű* – max. 6 hónapra felállítva; fóliasátor létesítése: *500 m²-nél és 7,0 m magasságnál nagyobb, nem idényjellegű*.

A *bejelentési eljárás*hoz szükséges építészeti-műszaki dokumentációnak az alábbiakat kell tartalmaznia: *4,0 m-es magasságú vagy annál kisebb fóliasátor* építése esetén hivatalos helyszínrajzot és műszaki leírást; nagyobb magasságnál metszetrajzot és alaprajzot is.

III. Építési engedély és bejelentés nélkül végezhető építési tevékenységek. Ide tartoznak a kisebb méretű létesítmények. Pl. *üvegház* esetében beépítésre nem szánt területen *méretkorlátozás nélkül*, beépítésre szánt területen a *100 m²-nél és 6 m magasságnál kisebb, idényjellegű létesítmény; fóliasátornál* beépítésre nem szánt területen idő- és méretkorlát nélkül, beépítésre szánt területen *500 m²-nél és 7,0 m magasságnál kisebb, idényjellegű; ha nem idényjellegű: 3,0 m-nél kisebb magasságú építmények*.

Végül a napokban kiadott 100/2008. (IV. 29.) Korm. rendelet intézkedik az építésügyi *bírságról*. A jogszabálytól eltérően megépült *fóliasátorra* vonatkozóan nincs bírság, ha az építetők 2009. április 30-ig fennmaradási engedélyt kérnek.

Dombai Mária, *építési tanácsadó*

Jelentés a családok helyzetéről

Immár harmadik alkalommal mutatták be az Európai Családpolitikai Intézet éves jelentését az Európai Parlamentben. A jelentés célja, hogy adatokat közöljön, a tagállamok családpolitikai tevékenységeit ismertesse, és javaslatokat tegyen annak érdekében, hogy a jelenlegi, meglehetősen rossz adatok jobb irányban alakuljanak a jövőben.

I.

A család gazdasági szempontból is érték, nem csak az erkölcsi érték hordozó voltát kell figyelembe vennünk. Az abortusz, a válás kérdése lehet értékválasztás kérdése, ugyanakkor objektív hatással van a térség demográfiai alakulására, gazdasági növekedésére. A jelentés első részében ismertett adatok mind gazdasági szempontból, mind az értékek szempontjából aggodalomra adnak okot. Az Európai Unió lakossága növekedett, de ez 84 százalékban a bevándorlásnak köszönhető. A növekedés csak a „régii tizenötök”-nél tapasztalható, a 2004-ben, illetve 2007-ben csatlakozott tizenkét tagállamban csökkent a lakosság. Európa zsugorodik tehát, öregszik, gazdasági ereje fogy. 1980 óta a házasságok száma 23,9 százalékkal, Magyarországon 50 százalékkal csökkent. 30 másodpercenként van egy válás, 27 másodpercenként egy abortusz Európában. Az utolsó tíz év alatt történt 10,1 millió válás 15 millió gyermeket érintett. Az európai otthonok 67 százalékában nincs gyermek, és több mint 54 millió állampolgár él magányosan.

II.

A tagállami szintű családpolitikák különböznek mind a támogatásokban, mind a feladatvállalásban. A Unión belül a családtámogatások összege nagyon eltérő: míg Luxemburgban egy kétgyermekes család a szülők fizetésének összegétől függetlenül havi 471 eurót kap az államtól, addig a szintén kétgyermekes családok Lengyelországban 32 eurót, Bulgáriában 23 eurót kapnak, de azt is csak a fizetés összegétől függően. Lengyelország és Bulgária mellett számos más országban (Olaszországban, Portugáliában, Máltán, Szlovéniában, Csehországban és Spanyolországban) hasonló a rendszer, aminek következményében sok család esik el a támogatástól. A családpolitikát is országonként más és más szinten, fontossággal kezelik. Míg egyes országokban a szociálpolitikával egy tárcához tartozik, másutt a minisztérium megnevezésében szerepel a „gyermek” (Lettország), a „fiatalok” (Ausztria), az „idősek” (Németország) és a „nő” (Németország) szó is. A minisztériumok nevéből sejtethető az a szerencsétlen megközelítés, hogy a kormányzat számára léteznek gyermekek, idősek, nők, de **a családot egyben nem látják**. Sajnos ez a szemlélet jellemző az Unióban is.

Uniói szinten családügyben több kezdeményezés volt már, azonban mindeddig különösebb hatás nélkül. Ezek kö-

zül a legfontosabbak: az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) kezdeményezése annak érdekében, hogy a tagállamok vonják be a családpolitikát a gazdasági és szociális politikájukba (Javaslat: A család és demográfiai növekedés), Európai Bizottság kommunikációja a demográfiai helyzetről, vagy ide tartozik még az Európai Parlament jelentése a nők és férfiak közötti egyenlőségről az Európai Unióban, amely többek között az anyaság, vagyis a gyermekvállalás, a család védelmét hangsúlyozza.

Ezek az anyagok, ahogyan az EGSZB anyagból is kiderül, felelősségteljesebb feladatvállalásra igyekeznek serkenteni a tagállamokat. A tagállami, illetve annál alacsonyabb szintű: regionális, helyi programok, intézkedések és támogatások mellett azonban kívánatos, hogy az Unió a jövőben is foglalkozzon a családdal a hivatalos anyagaiban, és ezt pozitív módon tegye.

III.

A jelentés harmadik részében hosszú javaslatlistát találhatunk. Ezek célja, hogy a fiatalok vállalhassanak annyi gyermeket, amennyit szeretnének, hogy ne érje diszkrimináció a családokat a gyermekek számából vagy jövedelmükből adódóan.

A javaslatok tagállami és uniós szinten megfelelő jogalkotást, kampányokat és intézményi struktúrát kívánnak. Ugyan az Európai Unió nem kompetens a családpolitikában, különféle ajánlásokat viszont tehet, és ezekkel a tagállamok szintjén elindulhatna egy pozitív folyamat. Azt pedig uniós szinten kell lehetővé tenni, hogy a gyermekneveléshez alapvetően szükséges termékekre a tagállamok csökkentett ÁFA-kulcsot alkalmazhassanak – ezt a kezdeményezést európai parlamenti képviselők is támogattak egy korábbi jelentésben. A gyermekvállalás, a család érdekében folytatott kampányok mind uniós, mind tagállami szinten szükségesek. Az intézményi struktúra változtatására is szükség lenne számos tagállamban megfelelő költségvetéssel rendelkező, hatékony családügyi minisztérium működtetése céljából.

Feladat mindenkire vár tehát, kérdés, hogy a politikusok is felismerik-e a téma fontosságát. Ahogyan azt az elején említettük, a kérdés nem csak értékbeli: Európa lakossága fogy, és ez a gazdaság működésére is hatással lesz – vagy van is már. Az újabb generációknak kell majd megtermelniük mindazt, amit a társadalom igényel. Az utánpótlás azonban az aktív lakosság fogyásával egyre nehezebb. Mivel a kutatások továbbra is azt mutatják, hogy a fiatalok több gyermeket szeretnének, mint amennyit most vállalni mernek, a politikának kell megteremtenie azt a biztonságot, amely ma a fiataloknak hiányzik.

A jelentés több nyelven is olvasható a www.ipfe.org honlapon.

Tóth Annamária

Sólyom László Dabason

A Duna-Ipoly Nemzeti Parkba látogatott április 8-án Sólyom László köztársasági elnök úr. Ezen a délutánon – többek között – a Pest és Nógrád megyei nagycsaládos csoportok és egyesületek néhány képviselőjével is találkozott.

A Köztársasági Elnöki Hivatalból jött meghívó szerint a meghívottak egyenként öt percet kaptak arra, hogy bemutassák az általuk képviselt szervezet tevékenységét, terveit, problémáit és eredményeit. A találkozón az elnök úr nyitott, szívélyes volt. Az általunk felvetett problémákba bele is kérdezett, jegyzetelt. Sajnáljuk, hogy a sűrű program miatt végül nem jutott mindegyikünknek öt perc sem.

A résztvevők a saját szervezetük működésén kívül több, bennünket, nagycsaládosokat érintő gondot, problémát is felvetettek. Sérül az esélyegyenlőségünk. A felsőoktatásban felvételizők plusz pontjainál, az ösztöndíj és a kollégium elbírálásánál lassan az lesz a hátrány, ha „normális” családi viszonyok között él a gyermekünk. Szóba került még a GYET-en lévő, munkát vállaló anyukák gyermekeinek bölcsődében, óvodában való elhelyezése, a kis településen élők munkalehetőségének csökkenése, a gázkikötések. Megoldást kell keresnünk a hátrányos helyzetben élő, de nem NOE-s nagycsaládokkal való együttműködésre. A közpénzekből nyújtott támogatás átláthatóságáról szóló 2007. évi

181. törvény egy pontját is kifogásoltuk, amely pl. RIT-es képviseletnél kizárja a RIT-ben képviselt civil szervezeteket a pályázók köréből, vagy kizárja az önkormányzati támogatásból az olyan szervezeteket, amelyek valamely vezetőjének egy közeli családtagja önkormányzati tisztségben van.

A találkozó végén megköszöntük a lehetőséget, és átadtunk köztársasági elnök úrnak egy emléklapot. Készült még egy közös fotó, és pillanatok alatt elnök úr már ment is tovább.

Vitálisné Malik Judit, *Monor*
és **Komjátiné Bartos Nóra**, *Vác*

Érd Körbe – egy Ága-Boga résztvevő szemszögéből

Furcsa látvány. A parkoló kiürítve, az autók helyén több száz bicikli parkol. Minden méretű, színű és formájú. Van itt kék, zöld, sárga, országúti, keskeny kerekes, túraticikli, sőt pótkerekes katicás is. Sőt, van bringóhintó is.

A parkoló sarkában sokan tolonganak, itt kell regisztrálni egy matricaméretű kis lap kitöltésével, amely tényleg matricaként működik, és fel kell ragasztani a ruhára. Zenei aláfestés is van. Élő zene. Hangulatos. Ötféle táv közül lehet választani, melyek Érden belüli hurkok. A legkisebbeknek a parkolón belül 50 m-es a táv, a következő a 10 km-es ófalusi kör, a 15 km-es Újteleppel bővül, a 30 km-es Érdligettel, a 80 km-es pedig egész távan értelmezi Érd határát.

10 órakor a több száz kerékpáros elindul. Sokan biciklis ülésben viszik gyerekeiket, sokan mellette haladnak. Eleinte nagyon szorosan haladunk, bicaj bicaj hátán, de az Alsó út körül már fellazul a mezőny, és még tekerni is lehet. Az út mentén gyerekek állnak, és tapsolnak, integetnek. Ófalu végén, a Thermál fürdőnél balra visz az út, fel a töltésre. Klassz látvány, jó levegő. A töltés alatt látni a visszafele tekerőket. Eddig fel

sem tűnt, hogy a Felső út lejt, most visszafele rájövünk. Az integető gyerekekkel ismét találkozunk, már náluk is van kerékpár, és hosszabb-rövidebb távra bekapcsolódnak.

A Rendőrség előtt kötelező pihenő, itt kanyarodnak vissza a 10 km-t választók jobbra, a Stop-Shop-hoz, a többiek balra mennek Tárnok felé, Újtelepen át. Rövid fölfelé után száguldás lefelé egész a sóskúti útig, majd a Kossuth utcán vissza Tusculánumon át. Hogy milyen hosszú ez a Kossuth utca! A László térnél balra megy a 30 km-es kör, egyenesen a 15-ös. A táv vége az újonnan épített aluljárón át vezet, amely többszörösen kipróbálva remekül visszhangzik, és így érünk vissza a Stop Shop-hoz mi, akik 15 km-t tekertünk. Ma biztosan nem kell altatódal a jó alváshoz.

Érdi nagycsaládosokként kivettük a részünket a szervezésből, a rendezvény meghirdetéséből, a frissítést is megoldottuk a résztvevőknek, a motoros kíséretben is ott voltunk. Ráadásul sokan részt vettünk! Ősszel Te se hagyj ki!

Falus Eszter, *Ága-Boga Nagycsaládosok Érdi Egyesülete*

Soproniak látogatása az Európai Parlamentben

2008. április 15–18. között a NOE Soproni Tagegyesületének vezetősége és több tagja Járóka Livia európai parlamenti (EP) képviselő asszony meghívására más soproni meghívottakkal együtt Brüsszelben járt. A látogatás célja ismerkedés volt az EP-ben dolgozó képviselők munkájával, az EP működésével és természetesen egy kicsit a belga fővárossal is. Ott létünk alkalmával a képviselő asszony mellett találkozhatunk Schmitt Pál EP képviselő úrral, aki egyben a MOB elnöke is, valamint Tőkés László EP képviselő úrral, királyhágómelléki református püspökkel is. Első kézből tájékozódhatunk azokról a célokról, feladatokról, amelyekben kiemelt intenzitással tevékenykednek.

Járóka Livia képviselő asszony – aki 2006-ban az év EP képviselője is volt az Igazságügy és Alapvető Emberi Jogok kategóriában – tájékoztatást adott képviselői munkájának legfontosabb területeiről, így a romák társadalmi befo-

gadásának stratégiai kérdéseiről, a roma nők és roma gyermekek helyzetéről Európában és a Roma Integráció Évtizede programról.

Tőkés püspök úr hangsúlyozta, hogy mennyire fontos a keresztyén értékrend, a családvédelem, keresztyén szolidaritás és szociális biztonság kérdéseinek erőteljesebb megjelenítése az új egységes Európában. Érintette a kisebbségvédelem, a regionális önrendelkezés, a közösségi autonómiák, a szellemi és természetes környezetünk védelmének fontosságát.

Schmitt képviselő úr, aki a magyar néppárti delegáció elnöke is egyben, arról beszélt, hogy milyen gyorsan megváltoznak azok a kihívások, amelyekkel találkozunk aktív élet pályánk során, s hogy ezekre csak az ismeretek szinten tartása, gyarapítása – az **Élethosszig tartó tanulás** programja (Erasmus és Leonardo programok stb.) – adhat megfelelő választ.

Hangsúlyozta, hogy az európai közösség nem csak gazdasági érdekek mentén képzelendő el, hiszen gazdag történelmi, tudományos, művészeti, örökség hordozói is az Unió országai, s ezek védelme, megóvása közös feladatunk. Kiemelte a sport fontosságát az ifjúság nevelésében, s természetesen néhány szót szolt a pekingi olimpiával kapcsolatos várakozásairól is.

A Brüsszelben töltött napok alatt lehetőségünk nyílt a város nevezetességeivel is megismerkedni, sőt, ellátogathatunk az Északi tengerhez közel fekvő Brugge-be is, amely mára a turisták paradicsoma, és újabban második reneszánszát éli, sikeresen őrizve meg a múlt évszázadok hangulatát gyönyörű épületeivel, köztéri alkotásaival.

Innen küldjük még egyszer köszönetünket Járóka Líviának, aki szülei révén 1989 óta tagja a soproni nagycsaládos egyesületnek.

Bognár László, Sopron

Fakanál-bál Hatvanban

Tavasznitó családi ünnepséget tartott a NOE hatvani csoportja, melyet megtisztelt jelenlétével Török Ádám, főtít-kár is.

A megnyitó után a Balassa fivérek csodálatos ének és vers előadását hallottuk, melyet a Református Gyülekezet Szóló-vessző-bábcsoport műsora követett „Vörös Valér és a tojások” címmel. Kicsik és nagyok egyaránt nagy figyelemmel nézték a bábjátékot.

Előadás után az eleven gyermekeknek (és a szülőknek is) jól esett egy kis mozgás a gyönyörű udvaron, ahol zsonglőr és harcművészeti bemutatót tekinthettek meg. A büfé közben folyamatosan üzemelt, az anyukák finom süteményei

gyorsan fogytak. Nem hiányozhatott a tombola sem, kicsik és nagyok egyaránt nagy izgalommal várták a húzást.

Az „izgalmak” után a Musical 60 Klub színvonalas bemutatót tartott a Dzsungel Könyve c. előadásból. Műsorukkal nagy sikerrel lépnek fel a környező iskolákban, művelődési házakban.

A jó hangulatú vidám nap alkalmat adott egy kis beszélgetésre is.

Következő összeövetelünket május 10-én tartjuk, reméljük, ez is hasonló, jó hangulatban telik majd.

Jó volt együtt lenni kis- és nagycsaládosoknak egyaránt.

Vámos Istvánné Erzsi

Hatvani csoport

IFJÚSÁGI TAGOZAT

Mi vagyunk, mi leszünk...!!!

Sok szeretettel köszöntelek abból az alkalomból, hogy ez már az 5. olyan NOE Levél, melyben van Neked, vagyis az ifjúságnak szóló cikk!! (Ha eddig nem vetted volna észre, gyorsan keress, kutass, és lapozd fel a régebbi számokat!) Sőt! Ez egy – nyertes pályázatból megvalósított – IT Melléklet. Azért van itt középen, hogy kivehesd, magaddal vihesd, mutogathasd, terjeszthesd. De vannak további ötleteim is: ki tudod tenni a szobád falára, hiszen szép színes, így megtöri a fehérséget. Vagy belesomagolhatod a füzeteidet, tankönyveidet, és ha valaki megjegyzi, hogy milyen tuti a borítód, máris regélhetsz neki az IT-ről. De a legszebb, ha nyitasz neki egy mappát, és elkezded gyűjteni az IT cikkeket, pár év múlva sokat fognak érni ám!

Ezzel a kis melléklettel szeretném nyomatékoslítani az immáron 16 hónapja tartó munkát, melyet a NOE-s ifjúság számára a legnagyobb örömmel végzünk. Gyorsan összefoglalom az eddigi alkalmakat, ahol már felütötte fejét az IT a NOE életében, rendezvényein. (Ezekről bővebb élménybeszámolót a korábbi rovatainkban találhatsz.) A Keszthelyi Őszi találkozón kezdő létszámmal, 3 fővel állodagáltunk az Ifjúsági Tagozat feliratú tábla alatt, és megállapítottuk, hogy csak néhány lézengő kortársunk van itt, tehát igen is szükség van az IT munkájára, hogy becsalogassuk ezt a korosztályt is a rendezvényekre. Októberben a 20 éves ünnepségsorozat záró programján 15 önkéntes segített a díszítésben, vendégek fogadásában. Ez év februárjában a már sokat emlegetett Orosházi Találkozón 54 fő vett részt az IT színeiben. Ez a program nagy kezdősebességet adott a hivatalosan amúgy is januárban induló Tagozatnak. Áprilisban a Püspökladányi Régiós megbeszélésen amíg az egyesület- és csoportvezetők gyűltek, addig Mary (Mészáros Mária), a régió ifjúsági képviselője meghívott néhány fiatal, akik érdeklődést mutattak a téma iránt. Kérdéseik és a mi mondanivalónk nyomán egy nagyszerű, szabad, mindkét oldal – vezető és érdeklődő/leendő vezető – számára tanulságos beszélgetés volt. A Közgyűlésen 12 lelkes tag segítette a Szavazatszámoló Bizottság munkáját. Szintén pályázati le-

hetőségből – lám, lám, pályázni kell, és akkor lesznek ilyen menő dolgok! – valósult meg a Ravazdi IT Csapatépítő Hétvége. A szerencsés 25 fő felelevenítette és továbbvitte a mérföldkőként és már szlogenként emlegetett orosházi lendületet. Mint fent már említettem, a NOE Levelekben már november óta benne vagyunk.

Kedves Olvasó! Ha eddig egyik programon sem voltál, hát kapcsolódj be, hogy a következő összefoglalónál ne azt érezd: „de kár, ebből már megint kimaradtam!” Itt a nagy lehetőség:

Indul a toborzás a Családkongresszuson részt vevő IT csapatba!

Ez olyan lesz, mint amit az eddigi visszajelzések alapján várunk: nagyméretű rendezvény, több napos, ott alvós, és lesz mit csinálni. Mi fogjuk a szervezői háttérrel nyújtani 60 fővel. 3 területre fog oszlani a feladatunk: háttérstáb nyújtása, kézműves foglalkozások szervezése a gyermekeknek, míg szüleik a szakmai programon vannak. A harmadik rész a nekünk szóló szakmai program. Este, mikor már jól fog esni kicsit az ég felé fordítani a talpunkat, testünk pihentetése közben elménket és lelkünket fényezzük majd. Az aznap elhangzott előadásokról – melyet sajnos nem lesz lehetőségünk végighallgatni – fogunk beszélgetni, ifjúsági szemmel nézve. Az eddigi programok alapján úgy gondolom, van igény és érdeklődés az ilyen programokra is.

Az IT már előző este, 9-én lemegy, hogy tájékozódjunk, átbeszéljük a programot, kiosszuk a feladatokat. Jelentkezni futo.rita@noe.hu címen tudsz. Bővebb tájékoztatást, egyeztetést mailen, telefonon kaphatsz, de lesz egy külön időpont, mikor egy találkozó keretében személyesen is beszélhetünk. Várlak!!!

Futó Rita

Hahó Budapestiek!!! (törzslakos, itt tanuló, kollégista...)

Mint köztudott, a főváros és környéke sajátos szubkultúra. A zavaróan sok, de nem feltétlen minőségi programlehetőség elnyomja a baráti közösségek vidám, emberi, értékes csíráit. Ne hagyjuk magunkat!!! Vidéken elindult az ifjúsági élet. Szeretnénk, ha Budapesten élő NOE-s fiatalok is egymásra találnának. A városban sokan vagyunk, de néha mégis egyedül. Pedig vannak olyan programok, melyek kifejezetten Nektek szólnak - csak nagyon nehezen vagytok elérhetőek.

Jelentkezzetek nálam, hogy értesíthesselek Titeket, kommunikálhassunk!

Futó Rita ■ futo.rita@noe.hu

Ravazdi hétvége

Igen, jól látja a Kedves Olvasó. Ez egy betűtészta-ból ki-
rakott betűszó. Saját munka. Helyzetemet javítja, hogy
nem csak nekem jutott eszembe ez a „menzás” ötlet,
többen is nekiálltak a leves kimerése után böngészni a
tányérjukban. Kreativitás, játék, gyermeki lélek, de ön-
álló alkotás. Ez mind igaz a fenti kis játékra, de igaz az
egész Ravazdi Ifjúsági Csapatépítő hétvégére is. A kö-
zös erővel – Győri Família NE, Kapuvári

NE, Futó Rita – megírt
és megnyert pályázat
az Ifjúsági Tagozat első
önálló hétvégi programja
volt. A gyermekcipőben –
de abban stabilan – járó
IT első lépteit bizonyítja ez
a hétvége. A januári Oros-
házi Regionális Ifjúsági és
Családi Találkozón szép
számmal szereplő Győri Fa-
mília ifjúsági csapatának szép
élménye és a folytatás bennük
élő és nem szűnő igénye volt

hajtómotor. A hétvége vezérfonala: NOE-s program,
de kicsit mozgósabb, kirándulósabb, bográcsozós-
abb, egyszerűen fiatalosabb. Mi csináljuk, magunknak.
Ez valóban így is sikerült. A résztvevők nagyrészt – a
pályázati kiírásnak megfelelően – a Nyugat-dunántú-
li régióból kerültek ki, de voltak Monorról, Kaszaperről,
Szegedről, sőt Horgasról (Szerbia) is.

Szombaton délelőtt állt össze a kis csapat a Ravazdi
Erdei iskola udvarán, ahol napfényel kísért bemutat-
kozás után egy jót kirándultunk a Ravazdi Domság
erdejében.

Mint a képen is látható, egyenpólóban tündököltünk,
mely emelte a csoportkohéziót (fekete, bordó, zöld
csapat), de mint „IT kosztüm”, büszke viselet volt. Itt a
Ravazdi Fekete Rókák csapata a „bekötött szemmel
futunk az erdőben” feladat előtt.

Íme a zöldek! Nevük: NOE IT
Bázis. A csapat(unk) plusz
pontot kapott a kiránduláson
azért, mert szorosán a túra-
vezető mögött haladt, rende-
zett sorokban. Ok: egyedül a
mi csapatunk hallotta, hogy
a völgyben, ahol állunk, ha
elkezd fújni a szél, mindig
vihár közeleg. A túra-veze-
tő ehhez mérten mint egy
távfutó loholt elöl, mi
meg a nyomában.

A túra folyamán a meg-
adott tárgyakat/élőlényeket be kellett
gyűjteni. A hétvége csúcspontja a vidámságban ennek
a gyűjtőakciónak a lezárása volt. A kirándulás során
útítársunkká szegődött állatok – lepkék, hernyók, bo-
garak, pókok – egy utolsó hajrában megmutatták,
hogy mire képesek. A hivatalos versenyt minden vára-
kozással ellentétben Béla, a hernyó nyerte, aki lassan,
de céltudatosan cammogott a cél felé, és kitartó kú-
szásával lehagyta a kóricáló lepkét és a tévelygő boga-
rat. A lassú, kitartó munka a szurkolók számára is ta-
nulsággal szolgált. A győztes és kevésbé győztes kis
élőlényeket utána az udvaron visszahelyeztük termé-
szetes közegükbe, a fáradságon és az átélt izgalma-
kon kívül semmi bántódásuk nem esett.

A „mindenki azt eszi, amit főzött” közmondás esetünkben így hangzott: mindenki azt eszi, amit Norbi főzött. Nem kell minket sajnálni, a mi Norbink sokkal tehetségesebb volt, mint a magyar közéletben szereplő Norbi. A mi Norbink – igazi szakács – úgy vágta a húst, hogy a lányok csak sóhajtoztak... A feladatok ki voltak osztva, így volt, aki gödröt ásott – nem azért, mert tartott a végeredménytől, hanem a bogrács alá a tűhöz –, míg más zöldséget aprított, vagy siratta a hagymákat. De volt továbbá tálalásért, szemétszedésért és dokumentálásért – fényképezés – felelős csoport is. Szombaton gulyáslevesnek indult főzelék, vasárnap mi-lánói volt a menü, ami mindenkinek jobban tetszett, mint az étteremben szombaton ebéd gyanánt tálalt étel. Malőr persze volt, de hát ettől volt finom: a víz, melyben a krump-li várta, hogy a fazékba kerüljön – itt ázott le róla a kosz – valami fél-

reértés folytán a krumplival együtt a bográcsban végezte, mintegy alapját adva ételünknek. De szerencsére erre csak később derült fény...

A szombat éjjeli bátorságpróba kevésbé félelmetesre, inkább romantikusra sikeredett. Sétáltunk a hold világította erdőben, beszélgettünk. Számomra nagy élmény volt, ahogy a túráról visszaérve a szállás udvarán teljesen spontán körbeültünk, és még kötetlenül beszélgettünk.

Vasárnap délelőtt a NOE-ről beszélgettünk – mármint én beszéltem, a többiek meg hallgatták. Nem volt ez ilyen rémisztő, több körkérdéssel interaktívá vált a dolog. Azt hiszem, bátran mondhatom: mindenki – ifjú vezetők és ifjú részvevők – számára építő, tanulságos véleménycseré volt. Szó esett gyakorlati NOE-s dolgokról, mint: hány régió van, tagság típusai, NOE szervezeti felépítése, Alapszabály hármass célja stb. Büszkén állítom: érdekelte a fiatalokat, úgy gondolták, de jó, már ezt is tudom az Egyesületről! Az – egyelőre még –

elvi témák is reménnyel töltöttek el, mint például a „hány gyermeket szeretnék” kérdés. Csupán az idő volt gátja, hogy nem merültünk bele az egyes témákba jobban, de az igény megvolt, és a folytatására mindenképpen sort kerítünk.

Befejezésül néhány elhangzott gondolat, megörökített pillanat. (Sajnos az idézetekhez tartozó neveket nem tudom. Lám, én is tanultam, hogy jegyzetelnem kell!)

– Egyet, kettőt semmiképp, inkább hármat, négyet. Ikkreket szeretnék.

– Hármat. Többel nem bírnék.

– Nem számít, hogy hányan vagyunk, csak sokan legyünk.

– Szerintem Ravazd szuper hétvége volt.

Még az első órákban János megkért minden csapatot, hogy fényképezzen sokat a barátkozás folyamatáról. Erről a folyamatról szerintem főleg vitatkozni, mert már az első órákban összemehettek a csapatok, ha nem a letelezés, akkor a túrán (csapatmunkán) már biztos. A koszt (persze az étter-

men kívüli) egyszerűen nagyszerű volt, ez Norbi érdeme. Végén a kis előadásod is hasznos volt, még ha nem is fűztünk (legalábbis én nem) hozzá sokat. Így megtudhattam, hogy melyik régióban milyen körülmények vannak, és hogy akik eljöttek, azoknak tényleg fontos a nagycsalád „szelleme”. Az esti túra is felejthetetlen volt. Összegezve az egészet, rendkívül jó csapatépítő (különösen a túrán és a vacsorakészítésnél) hétvége volt.

(MOLNÁR MATYI,
GYŐR)

Béla, a győztes hernyó.
Látjátok?
Még a sávját is
rendesen tartja!

Jókedvből
nem volt hiány.
Ők a piros csoport.
Az ég színén látszik,
hogyan miért is kaptak
a zöldek plusz pontot
gyors tempójukért.

A csapatok
zászlót készítettek,
itt folyik a munkák
bemutatása.

Előkészületek
az ebédhez,
tűzgyújtás.

Készül a makaróni a vasárnapi ebédhez.
Ő Norbi, egy szuper-szaki (szakács).

Rejtvény

Kedves Gyerekek!

Az előző NOE Levelekben szereplő rejtvény helyes megfejtését beküldők közül **Weisz Zsuzsannát** (Somogy-megyes) sorsoltuk ki nyertesnek. Szeretettel gratulálunk! Nyereményét postán juttatjuk el hozzá.

Fogadjátok szeretettel a mostani fejtörőt, melynek megoldását június 20-ig várjuk Titkárságunkra (1056 Budapest, Március 15. tér 8.).

Május első vasárnapján az édesanyákat köszöntjük. A magyar irodalomban se szeri, se száma a szebbnél szebb, édesanyákról írott költeményeknek. Tudod, hogy kinek a nevéhez fűződik a következő versrészlet?

*Köszönöm Istenem az édesanyámat!
Amíg ő véd engem, nem ér semmi bánat.
Körülvesz virrasztó áldó szeretettel,
Értem éjjel-nappal dolgozni nem restell.
Áldott teste, lelke csak érettem fárad,
Köszönöm Istenem az édesanyámat!*

A költő nevét az alábbi rejtvény megfejtésével könnyen megtudhatod. Olvasd össze a kitalált szavak megfelelő betűit!

- Magyarország fővárosa:
8 betűből a 3. ....
- A „leghűségesebb város”:
hat betűből az 1. ....
- Fürdőváros Kaposvár közelében:
négy betűből az 1. ....
- Régi, vasgyártásáról híres településünk:
három betűből a 3. ....
- Itt is finom halászlét főznek:
négy betűből a 2. vagy a 4. ....
- Itt híres kristály készül:
négy betűből a 2. ....
- Híres cseppkőbarlangjába szívesen kirándulunk:
nyolc betűből az 5. vagy a 7. ....
- Zala megye második legnagyobb városa:
kilenc betűből az 1. vagy a 6. ....
- Latinul Arrabona a neve:
három betűből a 2. ....

Kérjük, küldjétek be a megfejtett városneveket, a vers szerzőjének nevét, valamint a vers címét is.

június 9. .... 25.900 Ft/fő
június 16. .... 29.900 Ft/fő
június 30. .... 34.900 Ft/fő
július 14. .... 36.900 Ft/fő

június 9. .... 23.900 Ft/fő
június 30. .... 34.900 Ft/fő

A fenti árak fejenként, autóbusszos utazással, apartmanban 10 nap/7 éjszakára vonatkoznak!

First Class Utazási Iroda • 1053 Budapest, Ferenciek tere 4.

Tel: 318 22 00, 317 00 75 • Fax: 317 76 94 • E-mail cím: iroda@fcutazas.hu

Mese

A mocsári manók meg az élet vize

Volt egyszer a messze Szibériában, valamikor nagyon régen, egy vándorló kedvű vadász. Jártában-keltében egy irdatlan nagy mocsár akadt az útjába. Vad át nem jutott, madár át nem röpült rajta, akkora volt. Hanem a vadászt nem olyan fából faragták, hogy egy mocsártól megijedjen. Kapta magát, nekiveselkedett, át akarta ugrani. De nem ugrott elég nagyot, s épp a mocsár közepébe pottyant, egy nagy zsombékra.

Körülnézett, s elállt szeme-szája: egy sereg megnyergelt, folszerszámozott nyúl ugrándozott körülötte. Úgy ficánkoltak, mint a jóvérű paripák. De ámult még nagyobbat is a vadász! Mert egyszer csak apró emberkék bújtak elő a zsombékok alól: a mocsári manók. Fölpattantak a nyúlparipák hátára, odavágtattak a mi vadászunk elé, köszöntöttek szépen, aztán mindjárt elpanaszolták neki nagy bajukat:

– Csak te segíthetsz rajtunk, földi halandó! Ragadozó vad pusztít a birodalmunkban: a coboly. Úgy látjuk, vadász vagy. Lódd le ezt a fenevadat!

A mi vadászunk fogta az íját, megkereste a cobolyt, leterítette, s vitte a mocsári manóknak. Örvendeztek a manók, nem győztek hálálkodni:

– Nagy jót tettél velünk, vadász! Bizony, megháláljuk, nem maradunk adósaid. Adunk neked az élet vizéből. Eredj haza és várj bennünket! Hazament a vadász a völgybe, ahol laktott, s megvitte a hírt atyafiságának, nemzetségének: hamarosan halhatatlanok lesznek. Eljönnek a mocsári manók, és hozzák az élet vizét.

Várták-lesték a vendégeket. Az asszonyok sütöttek-főztek, az emberek fát aprogattak, tüzet élesztettek, a gyerekek még álmukban is a mocsári manókról beszéltek.

Egy nap aztán megérkeztek. Porzott az út utánuk, úgy vágtattak nyúlparipáikon. A vezérük fenyőfa bödönkében hozta az élet vizét. Amikor az emberek meglátták, micsoda paripákon ügetnek, olyan harsány nevetésre fakadtak, hogy rengett a hasuk belé.

Megharagudtak a mocsári manók, le se szálltak nyúllovuokról. Fogta a vezérük a fenyőfa bödönkét, s ráloccsantotta az élet vizét a cirbolyafenyőkre. Aztán visszavágtattak a mocsárba.

Azért öregszenek meg azóta is az emberek, s ezért zöldellnek száz meg száz évig Szibéria erdeiben a cirbolyafenyők.

(Szibériai népmese)

VIVACAMP, TELEPÍTETT LAKÓSÁTRAK

CSALÁDBARÁT NYARALÁS A BALATONNÁL

6 fős berendezett lakósátrak közvetlen Balaton-parti kempingekben.

Saját strand, gyermekbarát környezet, főzési lehetőség, kultúrált tisztálkodó helyek.

A sátrak: tágasak, nem áznak be, ágyak 6 személyre, plédek, hűtő, felszerelt konyha, főzőedények, teljes étkezéslet.

Részvételi díjak / sátor / hét:

június 7-től: 29 900 Ft • június 22-től: 39 900 Ft • július 5-től: 48 900 Ft

A fenti turnusok 7 éjszakások, hétféjétől hétféig tartanak.

Rövidebb időszakokra bérelhetők elő- és utószezonban (minimum fizetendő: 3 éjszaka)

május 25 – június 22. és augusztus 23 – szeptember 13. 5 900 Ft/sátor/éj

Akcio: vasárnaptól csütörtökig 4 éjszaka 3 árért!

A fenti díjak tartalmazzák: szállás telepített sátorban 2 felnőtt és 2 gyermek részére, kemping-díjak, takarítás díja.

Külön fizetendő: 18 év felett idegenforgalmi adó.

Kedvezmény nagycsaládosoknak: 8%

www.vivalditravel.hu   vivalditravel@t-online.hu

1067 Budapest, Teréz krt. 29. • Telefon: 06-1-354-00-91 • 06-1-332-78-70

LOGAN
MCV

**DACIA LOGAN MCV
7 SZEMÉLYES VÁLTOZATBAN
NOE TAGOK RÉSZÉRE
AKÁR 16% KEDVEZMÉNNYEL!**

**3+2
ÉV
GARANCIA**
vagy 100 000 km

DACIA
Renault Csoport

Az ajánlat 2008. 04. 01-jétől a készlet erejéig érvényes. Fogyasztás liter/100 km: vegyes: 4,7-7,3; városi: 5,8-10,0; országúti: 4,1-5,9; CO₂-kibocsátás g/km: 125-175. Részletekről és feltételekről érdeklődjön márkakereskedéseinkben!

Kamaszkor

Én nem félek a kamaszoktól, inkább azoktól félek, akik minden embert ugyanabba az egyenruhába akarnak öltöztetni

(Beszélgetés Beller Tilmann családpszichológussal és fiatalok lelkipásztorjával)

Egy gyermekversben ez áll: „Nem szeretem azokat a felnőtteket, akik a kamaszoktól úgy beszélnek, mint egy lábon kihordott gyermekbetegségről.”

(Ágai Ágnes)

A serdülőkor egy rettegett időszak, amit túl kell élni szülőknek, gyerekeknek egyaránt?

Minden, ami él, növekszik. A növekedésnek különböző állomásai vannak. Butaság lenne, ha ősszel egy fa előtt, amelynek hullanak a levelei, elkezdenék sírni, mert lecsupaszodnak az ágai. Ha egy kisbabát látok, nem mondom, hogy még nem ember, mert nem tud énekelni, csak sírni. Ha egy idős embert látok, aki már alig tud járni, nem mondom, hogy ez nem is ember, mert nem tud futni. Ha így beszélnek a téli fáról, a csecsemőről, a kamaszokban levő fiatalról, az idős emberről, akkor ostoba volnék.

Tinédzserkorban a gyermek világa összetörik, és még nem épült fel az ifjú felnőtt világa. Ez a kor a nyugtalanság ideje, mert nem tudja, hogy mi lesz vele, mi válik belőle.

Én nem félek a kamaszoktól, inkább azoktól félek, akik minden embert ugyanabba az egyenruhába akarnak öltöztetni.

Mi ennek a kornak a szépsége, értelme, értéke?

A felnőttek többsége nem csak a kamaszoktól szenved, hanem a csecsemőktől is, ezért születik egyre kevesebb gyermek. Szennved az idős emberektől is, ezért kerülnek öregotthonokba, és nem maradhatnak a családban. Elutasítják azokat, akiknek túl sok a pénzük (ezek a rossz emberek a nagy autóikkal), és azokat is, akiknek kevés van, a „prolikat”. Azokat is, akiknek túl sok gyerekük van, de azokat is, akiknek egyáltalán nincs. Elutasítják azokat, akiknek más az életmódjuk. Olyan embereket akarunk, akik a mi elvárásainknak megfelelnek. A serdülők egészen mások, mint amilyenek a szülők szeretnék őket.

A kamaszokban a gyermekekből felnőttek lesznek. Ez majdnem olyan szép, mint ami az anya testében történik, amikor a petesejtől és a hímivarsejtből egy új ember keletkezik.

Hogy bánjunk a kamaszokkal?

Lássuk őket olyannak, amilyenek lenni szeretnének! Higgyünk bennük! Tréfásan mondom: csak ostoba felnőtteknek vannak ostoba gyermekeik. Csak nevetlen felnőtteknek vannak nevetlen gyermekeik. A gyermekek a szüleik példáját követik. Dühítő érzés, amikor a szülők a serdülön felfedezik saját hibáikat.

A fiatalok gyakran bizonytalanok. Erősen vágyakoznak valami nagyszerű után: erő, szépség, szeretet, öröm után. Természetesen az álmaik nagy része nem válik valóra, de például én is szívesebben vágyakozom egy nagy eszmény, mint egy új cipő után. Belső bizonytalanságukat harsányságukkal leplezik.

Ebben a korban erősen fennáll a veszély, hogy a fiatal ön-maga körül kering: lusta, folyton a tévé előtt ül, reggel hosszan fekszik az ágyban, mielőtt felkelne, sokan az ösztöneik rabjai... Fontos, hogy legyen ideáljuk, amely felé törekedhetnek, amiért küzdenek, amiért áldozatokat képesek hozni. Fontos, hogy megtanuljanak önmagukról elfeledkezve, önzetlenül szeretni. Dolgozniuk kell azon, hogy értékes ember váljon belőlük. Nem foglalkozhatnak csak magukkal, például olyasmiről ábrándozva, hogy ők lesznek a kínai császár vagy egy titokzatos kastély királynője. Lehet a szerepre is edzeni, ha „nemet” tudnak mondani az ösztöneiknek, a vágyaiknak. Lehet a másokért végzett munkával is edzeni. Ideált mi csak úgy adhatunk, ha nekünk is van eszményünk.

A gyermek világához hozzátartozik a szülők iránti bizalom és az önbizalom. Önbizalma abból fakad, hogy a szülei hordozzák őt. Ez erőt ad neki. Büszke az anyjára és az apjára, de ezt véletlenül sem mutatná ki. Ha egy gyermek nem lehet büszke a szüleinek, akkor nagyon szegény. A kamasz már nem úgy éli meg őket, mint erőt adó forrást az életében, mert elszakadni vágyik.

Nagy ürességet tapasztal meg. Ez nagy lelki fájdalommal jár. Valójában magányos. Nincs barátja, aki igazán megértené, csak haverjai vannak, akikkel sokat „lógunk” együtt, de ők nem értik meg a szíve legmélyén.

Szükségük van-e a felnőtt tanácsaira, segítségére?

A serdülőnek szüksége van valakire, aki kíséri őt, akivel beszélhet, aki érezteti vele, hogy vele tart, aki azt mondja, csinálhatsz, amit akarsz, mégis nagynak látlak. A lelkipásztoroknak elég „távolinak” kell lennie: lehet egy tanár, egy fiatal felnőtt rokon, egy edző, egy lelkipásztor vagy egy közösségvezető. Ehhez elegendő havi egy beszélgetés, különben önállóan lesz.

A szülők túl közel vannak hozzájuk, nem hagynak nekik elég szabadságot. Túl sokat kritizálják őket. Ha a fiatal magányos, és a szívében nagy vágyakozás van, akkor nem szabad állandóan kritizálnunk. A fiatal maga találja ki, mit csinál, közben csodálja az apját, de ezt nem mondja meg senkinek, különösen az apjának nem. Csodálja az anyját is, de erről sem beszél senkinek.

Egy ifjút egészen másként kell vezetni, mint egy kisgyermeket. A kisgyermeket kézen fogva vezetjük, ahova jónak látjuk, míg a kamasznak mondunk egy szót, és továbbmegyünk. A fiatalok kérdéseire nem személyre szabott, hanem általános tanácsokat szoktam adni, hogy meghagyjam nekik a választás szabadságát. Az ő döntésük, hogy mit fogadnak meg belőle. Abban az esetben, ha nem tetszik, mondhatják: „ez a tanács egyáltalán nem nekem szól”. Egy jó lelkivezető nem mondja meg a fiatalnak, hogy mit tegyen, hanem lehetőségeket mutat, és a döntést rá hagyja.

Van-e olyan helyzet, amikor a szülőnek nem kell tekintettel lennie a kamaszok szabadságára, ha például látja, hogy rossz irányba indul az életük?

Nem engedném a gyerekeket olyan társaságba, ahol kábítószereznek, lefekszenek egymással vagy bűncselekményeket követnek el. Ez a három példa nagyon különbözik egymástól, de mindegyik esetben nagy veszélyről van szó.

Olykor a gyerekeknél egész határozott nemet mondának, és emellett nagyon sokat beszélgetnék vele, hogy megértse álláspontomat. A beszélgetés csak akkor ér valamit, ha valóban érdeklődünk gondolatai iránt. Nem reagálunk gyorsan. Mielőtt rutinosan válaszolnánk, azt mondjuk: „Ez érdekes, mondj még többet erről!” Ha még többet mond, és még mindig nem értjük, megismételjük, amit mond és megkérdezzük: „Jól értettelek?”

A megértés igazi, kemény munka. Csak akkor szólunk elene, ha igazán megértettük őt. Helyesen érteni azt jelenti, hogy tanulni valamit valakitől. A serdülőtől állandóan tanulunk.

Gyakran egy ostoba megjegyzéssel kezdi a beszélgetést. Pl. „A tanárok mind hülyék.” vagy „Egyszer pilóta leszek, így fentről minden embert leköphetek.”

Ha egy ilyen mondatra gyorsan reagálok, akkor nem értetem meg jól őt. Ez csak a nyitány. Ilyenkor egészen nyugodt maradok, és azt mondom: „Te még valami mást is akarsz mondani.” Egészen ráfigyelek, akkor talán tovább beszél.

Fontos, hogy a kamaszok többször megtapasztalják, hogy lehet a szüleikkel beszélni. Így kialakul a bizalom.

Nem szabad továbbadnom, amit mond. A személyes beszélgetésnek rejtve kell maradnia a szívben. Ez nagyon fontos, különben elvesz a bizalom. A fiatalok tesztelik is ezt. Ha úgy tapasztalják, hogy megörzöm, amit mondanak, akkor újra visszatérnek.

Milyen kamasz volt Ön?

Általában azt csináltam, amit akartam. A szüleim nagyon okosak voltak, de általában mindent jobban tudtam, mint ők, úgy gondoltam, hogy velük ellentétben én látom az igazságot – legalábbis akkor így hittem. Volt egy naplóm, egy lezárható ládikában tartottam. Az édesapám nagyon haragudott, hogy titokban tartottam, de édesanyám mellém állt.

Egy csoport vezetője voltam, de soha nem beszéltem ott-hon arról, hogy mit csinálunk a barátaimmal. Egyébként kedves és szófogadó fiú voltam. (Közben huncutul mosolyog. – a riporter.)

Volt-e olyan kamaszkori élménye, amely nagy hatással volt Önre, és szívesen elmesélné?

Egyszer olvastam egy nagy sarkkutatóról. Hallottam, hogy a földön aludt a szabad ég alatt. Én is megpróbáltam, de nem bírtam sokáig, mert kint nagyon hideg volt. Mindig nagy vágyak feszültek bennem, de a kényelemszeretetem még nagyobb volt – nehéz volt ezt az ellentmondást megélnem.

(Az interjút készítette: **Karikó Éva**)

Házasság gondozó hét Piliscsabán 2008. július 21-27.

Jelentkezés:

Email: szekundum@muskatli.hu
Telefon: (20)919-3518
Nemeskéri Pál

Részvételi díj:

21.000 Ft/fő
(2 ágyas szobák fürdővel,
háromszori bőséges étkezés)

Helyszín:

Béthel Evangélikus Missziói Otthon
2081 Piliscsaba, Széchenyi u. 8-12.

A hét vezetője:

Dr. Pálhegyi Ferenc

A program

július 21-én délután 3-kor kezdődik,
27-én ebéddel ér véget.

KEDVEZMÉNYEK

EURODENTAL KFT

(4200 Hajdúszoboszló, Tóth Á. u. 1.
Tel.: 30/9981-649)
NOE tagok 30% kedvezményt kapnak a kezelések árából.

MOTORDISZKONT üzlet

(5900 Orosháza, Tancsics M. u. 34.)
Tagkártyára 5% kedvezményt nyújtanak a kerékpárok, elektromos kerékpárok, robogók és quadok árából.

ÁRVAVARÁZS 100 Ft-os bolt

(3397 Maklár, Gárdonyi út 2.
Tel.: 36/357-502)
2000 Ft feletti vásárlás esetén 10% kedvezményt adnak, zöldség-gyümölcs vásárlásra is vonatkozik.

VÍZ-, GÁZ-, KÖZPONTI FÜTÉS SZERELÉS

Gödöllön és térségében minden elvégzett munka árából 15% kedvezményt biztosít NOE tagoknak.
Balogh István tel.: 70/256-6502

ESZTER FÉNY OPTIKÁJA

(1157 Budapest, Erdőkerülő u. 31.)
NOE tagoknak szemüveg készítés kedvezményrel.

BÁNFI PLUSZ BT

biztosítási és befektetési szolgáltatásaiából szerződéskötés esetén 5.000 Ft indulási kedvezményt nyújt NOE tagok számára.
Havasi Zoltán tel.: 20/334-7171

Előzzük meg a méhnyak-rákot!

A közelmúltban számolt be a Népszabadság a hazai HPV centrum működése első évének tapasztalatairól. Ezek szerint a vizsgált nők többsége a méhnyak-rák daganatokra hajlamosító HPV vírussal fertőzött. Az esetek 52,21 százalékánál volt kimutatható a fertőzés, csaknem 70 százalékuknál magas kockázatú, úgynevezett rákkeltő típusokat találtak. Az adatból arra lehet következtetni, hogy a nők összessége is igen nagy, csaknem ilyen arányban fertőzött.

A II. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán működő HPV centrum vezetője, **dr. Sobel Gábor** közlése szerint kiugróan nagy volt a 26-45 év közötti nők magas kockázatú HPV-fertőzöttsége, a 16-25 éves korcsoportnál pedig csaknem 70 százalékban találtak fertőzést. A HPV az összes méhnyak-rákos eset 82 százalékában megtalálható.

A legtöbb HPV-fertőzött nőnél nem alakul ki méhnyak-rák, de döntően ott a fertőzés mindazoknál, akiknél e daga-

natot diagnosztizálják. Ez nálunk különösen drámai, hisz Magyarországon a méhnyak-rák halálozási rátája tízszer magasabb a fejlettebb európai országokhoz képest – mondja a szakember.

Évente mintegy 500 áldozatot szed a betegség, holott ha időben felfedezik, biztosan gyógyítható.

Országszerte tizenhat HPV centrumban várják a nők mellett már a férfiakat is. E helyeken a vírussal fertőzés kimutatására és a már kialakult fertőzés kezelésére is lehetőség van.

Aki még nem fertőződött, és megkapja a HPV elleni védőoltást, biztosan nem betegszik meg méhnyak-rákban.

A NOE honlapján – www.noe.hu – a Sajtószoza rovatban, a Sajtószemelvények között megtalálható az említett cikk, valamint a www.hpvteszt.hu oldalról is letölthető beteg-tájékoztató füzet. Ugyanitt további információkat is olvashatnak az érdeklődők.

HPV CENTRUMOK

Város	Intézet	Cím	Rendelés	Bejelentkezés
Ajka	Magyar Imre Kórház Nőgyógyászati Onkológiai Szakrend. Kórház	8400 Ajka Korányi Frigyes u.1., VII. emelet	csütörtök 9:00-14:00	Tel: 06 88 521800, mellék: 299
Békéscsaba	Főnix Orvoscentrum	5600 Békéscsaba Baross u. 34.	Hétfő-péntek 8:00-18:00	Tel: 06 66 321 726
Budapest	SOTE II. Női Klinika	1082 Budapest Üllői út 78/a	Hétfő, Szerda: 14:00-16:00	Minden nap 12:00-15:00 óra között. Tel: 06 1 459-1500, mellék: 3360
Budapest	Körúti Orvosi Centrum	1137 Budapest Szent István körút 24. II. 7.	www.korutiorvoscentrum.hu	Hétfő-csütörtök 8:00-20:00, Péntek 8:00-16:00. Tel: 06 1 785-9895
Debrecen	DOE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	4024 Debrecen, Batthyányi u. 14.	Kedd: 10:00-12:00, Csütörtök: 12:00-14:00	Tel: 06 52 411 600, mellék: 55800
Eger	Markoth Ferenc Kórház Szülészet-Nőgyógyászati Osztálya	3300 Eger Széchenyi István u. 27-29.	minden délután 12:00-15:00	Minden nap 12:00-15:00 óra között. Tel: 06 36 411-444, mellék:2204
Kecskemét	Bio-Spa Melissa Egészség- és Wellnessközpont (magánrendelő)	6000 Kecskemét Piaristák tere 7.	Hétfő-péntek: 8:00-20:00 Szombat: 9:00-18:00	Tel: 06 20 9712772
Miskolc	Semmelweis Kórház - Rendelőintézet Térségi Diagnosztikai Szűrőcentrum	3529 Miskolc Csabai kapu 9-11.	délelőtt: 7:30-11:50, dr. Gazdik Irén főorvos, délután: 13:00-17:50 – az osztály orvosai	Tel: 06 46 555 666, mellék: 1599 (minden nap)
Pécs	Pécsi Tudományegyetem, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	7624 Pécs Édesanyák útja 17.	Csütörtök 13:00-14:30	Tel: 06 72 536 000, mellék: 5410
Székesfehérvár	Fejér Megyei Szent György Kórház, Szülészet-nőgyógyászati osztály	8000 Székesfehérvár Hunyadi u.2. II.em. 226-os ajtó	Szerda 13:00-15:00 Csütörtök 13:00-14:30	Tel: 06 22 535 500, mellék: 1314 (minden nap 8:00-14:00)

Nyár, napsütés, UV-B sugárzás...

Április 29-én az Országos Meteorológiai Szolgálat budapesti székháza adott otthont az UV-B sugárzás veszélyeiről szóló fél napos konferenciának.

A találkozón orvosok, meteorológusok, a légréteggel foglalkozó szakemberek hívták fel a figyelmet az UV sugárzás káros hatásaira. Közismert tény, hogy a túlzott napozás és szoláriumozás bőrrákot okoz, de kevesen tudják, hogy a túlzott UV-B sugárzás gyengíti az immunrendszert, és hozzájárul a szürke hályog kialakulásához is. A felkért szakértők megdöbbentő adatokkal szolgáltak arról, milyen ütemben nő azon rosszindulatú bőrdaganatok száma, melyek kialakulásáért egyértelműen az UV sugárzás felelős.

A Magyar Vöröskereszt, az Országos Meteorológiai Szolgálat és a Magyar Tudományos Akadémia most összefogott, hogy felhívja a társadalom figyelmét a napsugárzás lehetséges káros hatásaira. Május elsejétől az Országos Meteorológiai Szolgálat 24 órával előre jelzi, ha túl erőssé válik az UV-B-sugárzás az országban. A riasztás megjelenik az OMSZ és az ÁNTSZ honlapján, de a médiát is értesítik a határérték várható túllépéséről. Arról, hogy mi a teendő ilyenkor, a www.napsugarzas.hu-n, illetve a www.met.hu-n lehet tájékozódni. Közeleg a nyár, napról-napra nő a napsütéses

órák száma. Álljon itt néhány jó tanács, amivel csökkenthetjük a napsütés káros hatásait:

1. Erős napsütés esetén 11:00-15:00 között mindenképpen tartózkodjunk árnyékos vagy fedett helyen!
2. A gyermekek bőre sokkal érzékenyebb, mint a felnőtteké, ezért őket különösen kell óvni a napsugárzástól.
3. A fényvédő krém csak másodlagos védelmet nyújt, nem akadályozza meg a leégést – napozzunk észszerűen, kerüljük a tűző napot!
4. Hordjunk olyan ruhát, amely elfedi a napnak leginkább kitett bőrfelületeinket, hordjunk kalapot és UV-szűrős napszemüveget!
5. Rendszeresen figyeljük az UV-jelentést!
6. Ha bőrünkön ismeretlen eredetű elváltozást észlelünk, mihamarább forduljunk orvoshoz!

A konferencia résztvevői felhívták a figyelmet: **a Nap éltető energia, minden élet forrása.** Nem az a cél, hogy féljünk tőle! Ki kell azonban alakítanunk egy olyan viselkedéskultúrát, amely megvéd minket és gyermekeinket. Ne feledjük – az UV-sugarakat átengedő, elvékonyodott ózonréteg az emberi tevékenység, a környezetszennyezés következménye.

Ifkó M. Judit, Budapest

Magyar Örökség Díj egy édesanyának

Magyar Örökség díjat kapott Vértesaljai Antalné, Bizay Mária díszítőművész. Mint 8 gyermekes édesanya népitánc oktatói, népművészeti, díszítőművészeti és szövészeti képeztést szerzett. Lelkes, a szépre érzékeny, tanulni vágyó lányokkal, asszonyokkal, akik közül sokan a díjátadó ünnepségre is elkísérték szeretett vezetőjüket, éppen negyven évvel ezelőtt, 1968-ban elindították a Hévízi Díszítőművészeti Szakkört. A forrást és a készítményt a Zalaváron – a család korábbi otthonában – eltöltött évek nyújtották. Később a díjazott az egyes tájegységek és hímszínházak formáit és színeit is elsajátította, és feladatának tekintette az ezekben rejlő szépség továbbadását, tanítását is.

Vértesaljai Antalné élete kiemelkedő példája a magyar polgári családok túlélési és értékmentő, értékfenntartó küzdelmének a II. világháború után. F fiatal házasként, egy magyar kisváros osztályharcos légkörében, a korábbi évtizedekben a szülők által becsülettel és felelősséggel megszolgált családi háttér elvesztése után nyolc évet egy családi nyaralóban töltöttek, ahol kezdetben még villanyvilágítás sem volt. A mostoha körülmények ellenére a család gyarapodott, a szülők mitikus erővel küzdöttek nemcsak a megélhetésért, hanem a hit, a becsület, az egymásért élés értékeinek a megteremtéséért. Nyolc gyermeket neveltek fel, huszonegy éven át a szeretett és szerető férjjel együtt, majd férje korai halála után önélkül, az édesanya egyedül. A gyermekek, akik az ünnepségen együtt örültek édesanyjukkal, gyermekeikkel és unokáikkal, gazdag örökségként élik meg a nagyszülői, majd szülői hagyományként rájuk maradt életformát.

Vértesaljai Antalné az emberekkel hivatásszerűen együttműködő, a népművészet értékeit felkutató és népszerűsítő, értékmentő és értékteremtő művészi-pedagógiai munkásságával, a magyar vidéki polgári családok értékrendjének a legnehezebb időkben történő átmentésével és továbbélésével, valamint a gyermekeket elfogadó és őket hitben, szeretetben és reménységben felnevelő édesanyaként, egyaránt méltó helyet kap a Magyar Örökség kimeríthetetlen tárházában.

Dr. Réthelyi Miklós

A kitüntetett és családja

Nyelvében él a nemzet

Mozgásterápiával a tanulási nehézségek ellen

Az Alapozó Terápiák Alapítvány sikerei a tanulási nehézséggel küzdő és enyhe értelmi fogyatékossgal született gyermekeknél

Napjainkban egyre többet hallunk a dyslexiáról, amely az anyanyelvi készség fejlődésének zavara. Az óvodában végeznek ugyan dyslexia szűrést, de ez csak a látomotoros koordinációra terjed ki. Az óvodai logopédusok túlterheltek, csak a nagyon súlyos esetekkel foglalkoznak, főleg iskola előtti évben. Sok esetben csak későn, már felsőbb osztályban derül ki, hogy a gyerek olvasási, szövegértési problémával küszködik.

Felmerül a kérdés: milyen módszerrel lehet ezen még iskolás korban javítani, illetve az óvodás korban felismert problémát megelőzni?

Az **Alapozó Terápiák Alapítvány** egy olyan módszert dolgozott ki, mely segítséget nyújt az anyanyelvi készségproblémás gyermekeknek megkésett, hibás beszédfejlődés, **dyslexia, dysgraphia, dysphasia; organikus eredetű hiperaktivitás, figyelemzavar; iskolaéretlen óvodások; enyhe fokú értelmi fogyatékossg; valamint minden mozgáskoordinációs zavar** esetén.

Az alapítvány orvosa először részletesen felméri a gyermek mozgási-, szellemi szintjét, időbeli tájékozottságát, amely mindenre kiterjed, ezt ideggyógyászati-, hallás- és látásvizsgálat követi. Tudakozódik a gyermek korábbi betegségeiről, viselkedéséről. Ezek alapján a doktornő egy oki diagnózist ad, és meghatározza a szükséges terápiát. Végeznek hasonló tájékozódó vizsgálatot terapeuták is az ország különböző pontjain.

A terápia lényege, hogy azokat a **fejlődéstani nagymozgásokat** tanulják, gyakorolják újra, amelyeket egy csecsemő az élete első heteitől a fejemelgetéstől a járásig végigcsinál. Ezen a speciális gimnasztikán egyszerre fejlesztik a **nagymozgásokat, a rugalmasságot, az egyensúlyt**, majd ha ez jól megy, utána jön a **mozgáskoordináció ki-fejlesztése**, majd **tökéletesítése**.

A legjobb és leghatásosabb az **óvodás korban** végzett terápia, melynek eredményei **3-4 hónap múlva** észlelhetők. Az addig visszahúzódó, ügyetlen gyerekek elkezdnek

ugrálni, mindenre felmászni, önállóan kísérletezgetnek, labdázni, biciklizni, önbizalmuk nő, nyitottabbak lesznek, nekiállnak rajzolni, elkezdnek sokat beszélni, kérdezni, szívesen tanulnak verset, társasjátékot játszanak, kirakóznak – mind olyat tesznek, amit eddig „nem tudtak”.

Iskolás korban elkezdett terápiánál is **3-4 hónap után jelentkezik a változás**: a gyerek magabiztosabb, összerendezettebb lesz, jobban figyel az órán, aktívabb lesz, feladattudata megerősödik, társaival való kapcsolata javul, az olvasás könnyebben megy neki, magától elkezd könyvet olvasni, szebben rajzol, javul az írásképe, növekszik a terhelhetősége.

A terápia dysgraphia (írás zavar) és dysphasia (megkésett beszédfejlődés) esetén is hatásos, de ebben az esetben komplex fejlesztésre van szükség:

Az enyhe értelmi fogyatékosok részére is sikerrel használható a terápia. Nagyon látványos fejlődést lehet náluk elérni, de ehhez hosszabb időre van szükség. Szembetűnő a mozgáskoordináció javulása, a nagymozgások kifinomodása, a finom motorikában való fejlődés. A terápia hatására kinyílnak, társaikkal kapcsolatot teremtenek, beszélgetnek, együtt játszanak, a nyálfolyás 1-2 hónap alatt megszűnik náluk, arcuk értelmesebbé válik, szemük csillogóbb lesz.

A teljes cikk, melyben sok hasznos információ található még, olvasható a NOE honlapján, valamint e-mailben elkérhető: arozsas@gmail.com, 30-355-0452.

Felsőfokú pedagógiai végzettségű, gyermekekkel hivatászerűen foglalkozó szakemberek részére az alapítvány **tanfolyamokat indít** minden évben. A legközelebbi tanfolyam ideje: **2008. június 16-tól július 4-ig**, 3x5 munkanap, 8.30-tól ebédszünettel 18.30 - ig. A tanfolyam óraszám 120 óra, elvégzésével teljesíthető a 7 évenkénti pedagógus továbbképzési kötelezettség.

<http://www.alapozoterapiak.hu>

Összeállította:

Rózsásné Kubányi Andrea

A témáról bővebben a NOE honlapon olvashattok:

http://www.noe.hu/anyagok/40_cikk_nyelveben_el_a_nemzet.pdf

Annyi sok szeretettel sehol nem találkoztam ...

Riporter: Régiós titkári funkcióban 2007 óta dolgozol. Hogyan kerültél ebbe a pozícióba?

Benedek Szilvia: Harmadik gyermekem születése után léptem be az orosházi egyesületbe, és közepesen aktív tagként vettem részt rendezvényeken.

2006 novemberében keresett meg Szilágyiné Margó egyesületvezető, hogy a régiós titkári feladatok ellátására Rám gondoltak... Egy éjszakám volt eldönteni, hogy vállalom-e!

Előtte nem dolgoztam civil területen, és tudtam, hogy hatalmas felelősséggel jár, teljesen más időbeosztású munka ez. Nem beszélve arról, hogy el sem tudtam magam vezetőként képzelni, meglehetősen önbizalomhiányban szenvedtem.

Riporter: Végül döntöttél: elvállalod.

BSZ: Igen, mert közben főiskolába jártam, ahol nagyon sok – szociális területen hasznos – információt kaptam, és tudtam, hogy amit tanultam, kamatoztatni akarom. Ez idő alatt ébredtem rá szociális érzékenységre, arra, hogy itt a lehetőség sok emberért, jó ügyért teljes szívvel és erőbedobással minél többet tenni.

Riporter: Hirtelen sok embert kellett megismerned, kapcsolatokat építened. Nehéz volt?

BSZ: Kezdeti szárnypróbálgatásaim és bizonytalanságaim segítője Margó volt, 16 év tapasztalata áll mögötte, minden erejével és önzetlen segítségével azon volt, hogy sikerüljön beilleszkedni, és a rám váró feladatokat rendszerbe fogva átlatni. Az első pár hónapban természetesen kerestem a kapcsolatot a régióban található egyesületek és csoportok vezetőivel, ellátogattam hozzájuk.

Feladataim ellátását nagyban segítették a NOE által szervezett vezetőképzők, régiós képzések – ezek mindegyikén részt vettem, és nagyon sokat tanultam mind szakmai, mind saját személyiségem fejlesztése terén.

Riporter: Azóta másfél év telt el. Hogyan érzed magad?

BSZ: Örülök, hogy tagja lehetek egy fantasztikus csapatnak! Annyi sok szeretettel és tenni akarással sehol máshol nem találkoztam, mint ebben a körben.

Mindenki, akit megismertem – a NOE elnöke, főtítkára, alapító tagjai, vezetői, a titkársági dolgozók – olyan odaadással és alázattal, fáradhatatlanul végzi dolgát, hogy ez példaértékű számomra.

Egy-egy találkozás vagy képzés alkalmával mindig feltöltődve, újult erővel térek haza.

Bátran mondhatom, hogy a munkám a hobbym is, hiszen egy-egy rendezvény, képzés megszervezése, a sok emberrel való foglalkozás, kapcsolattartás egyfajta kihívást is jelent.

Fantasztikus és nagyon meghatározó érzés látni egy jól sikerült rendezvény (de akár egy adományosztás) közben az emberek felszabadultságát, a sok-sok gyermek szemében a hálát és az örömet. Mindig megállapítjuk: nagyot dolgozunk, de megérite!

Riporter: A családod hogyan fogadja ezt az életformát?

BSZ: Észrevétlenül bevontam őket a „munkába”.

A férjem állandó „operatőr” szinte minden rendezvényen, megmozduláson, a kislányom még csak 6 éves, de kiváló segítség a kézműves foglalkozásokon. A két nagy fiam pedig akkor jön, ha férfierőre van szükség.

Mivel a rendezvényeink és kirándulásaink a családoknak szólnak, együtt tudok lenni a saját családommal is, miközben a munkámat végzem. Szerencsére ők is nyitottak mások felé, és látják, nemes cél érdekében tevékenykedem. Közben sok ismerőssel találkozunk, barátságok szövődnek és kovácsolódnak össze.

Mindenkinek hangoztatom, hogy a nagycsaládosok közössége egy másfajta világot jelent.

Összetartást, szeretetet, együvé tartozást.

Meghívó

Kedves vállalkozó és üzleti életben tevékenykedő NOE Tagok!

A keresztény üzletemberek és vállalkozók ÉrMe Hálózata (www.ermeklub.hu) **2008. szeptember 17-i** klubestjén Bíró László-t, a magyar katolikus püspöki konferencia családreferens püspökét látja vendégül. A püspök úr előadása a vállalkozók és üzleti életben tevékenykedők (nagy)családjainak sajátosságairól fog szólni.

Az ÉrMe nevében ezúton szeretettel meghívunk minden nagycsaládos vállalkozót és üzletembert az előadás előtti vacsorára, az előadásra és az azt követő beszélgetésen való aktív részvételre. A belépés NOE tagok számára (érvényes NOE tagkártyával) az Üzleti ÉrtékMegőrző Közhasznú Társaság (www.ermekht.hu) nagylelkű támogatásának köszönhetően ingyenes, italát mindenki maga fizeti.

Az ÉrMe szeptemberi Klubestjének házigazdája Török Ádám, a NOE főtítkára.

A találkozó időpontja 2008. szeptember 17. szerda 18.00.

Helyszín: Hotel Benczúr Budapest terem, Budapest, VI. ker. Benczúr u. 35.

Bár a részvételnek nem feltétele, a szervezők dolgát megkönnyíti, ha az előadás iránt érdeklődők érdeklődésüket jelzik a hidveroe@ermeklub.hu e-mail-en.

Az ÉrMe Hálózat nevében:

Schumicky András
Páty, hat kamasz

Hadi Péter
Nagymaros, négy gyermek

Salzmann Zoltán
Budapest, négy lány

Üdüljön családjával, barátaival Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy közelében **Bárádon**, a **Koroknai Portán**.

Eredetileg népművelő-pedagógus házaspár vagyunk három fiúgyermekkel.

Allattartással foglalkozunk (ló, kecske, borjak, nyúl stb.), a sok háziállat közelsége nagy örömet szerez a gyerekeknek. Lehetőség van lovaglásra, szekerezésre, íjászkodásra, kemencében sütésre-főzésre stb.

Népi kismesterségekkel (szövés, csuhéfonás, fazekesség) való ismerkedés a falunkban és a környékén.

A portán található még asztalitenisz, biliárd, kosárlabda, udvari játékok és kerékpárok.

Elhelyezés 2 db családi apartmanban vagy 2-3 ágyas szobákban (konyahasználattal).

Több gyógyfürdő a környéken.

Áraink **2500 Ft/fő**, 12 éves korig 10% kedvezmény.

Üdülési csekket elfogadunk.

Tel.: 54-466-193, Mobil: 30-279-2682

bela@koroknaiporta.hu, www.koroknaiporta.hu

skype: koroknai_bela

Pihenjen **Kömpöcön tanyasi hangulatban**, de mégis komfortosan, TV-vel, inernettel felszerelve. Felújított fürdőszoba és gyönyörű konyha várja a családokat.

A gyerekek megismerkedhetnek egy működő tanya világával, etethetik a tyúkokat, csirkét, kacsát, libát, malacokat.

A kertben lehet bográcásban főzőcséknizni.

Lehet lovas kocsikázni, valamint lovagolni, kerékpározni és erdei sétákat tenni.

Kirándulási lehetőségek: Kiskunmajsán gyógyvízű strand, Ópusztaszer, Bugacpuszta

Szállás ára: 2.000 Ft/nap felnőtteknek, 4 éves kor alatt ingyenes.

Étkezés megbeszélés alapján megoldható.

Érdeklődni: 30/306-6453

JUNIOR ÜDÜLŐPARK

Miskolc-Tapolca, Iglói út 11

Üdülési csekk elfogadó hely!

Telefon/fax: 06-46-432-452 vagy 30-9352-477,

E-mail: junior21@chello.hu

Ismertető: **Miskolc-Tapolca** ideális bázis egy észak-magyarországi üdüléshez, osztálykiránduláshoz. Lillafüred, Eger, Aggtelek, Tokaj elérhető közelségben van. Szálláshelyünk Miskolc-Tapolcán a barlangfürdőtől 15 percre gyalog, vagy autóval pár perc. Erdei környezetben, felszerelt konyhával, zuhanyzós fürdőszobával, WC-vel, fenyőbútorral berendezett faházakban. Férőhely: 36 fő.

Szállás ár: 2350-3500 Ft/fő/éj

Idégenforgalmi adó: **360 Ft/fő/éj**, kivéve: iskolások, három gyerekkel érkező családok.

Étkezés: önellátó, vagy egy közeli étteremben menü rendelhető.

Szolgáltatásaink: szállás 4-5-6 fős faházakban.

Saját kosár, tollas pálya, ping-pong asztal, hinta, tűzrakási lehetőség, fedett, közös helyiségben csocsó

Kocsival, autóbusszal érkezőknek ingyenes parkolás.

Program lehetőség: gyalogtúra az üdültől a diósgyőri várig, Barlangfürdő, csónakázó tó, kalandtúra park, bobbálya, miskolci belvárosi séta, Lillafüred – István és Anna barlang.

Nyitvatartás: április 15–október 15.

VÁRILAK

Kondoroson, a híres Kondorosi Csárdától 30 méterre található egy régi magtárból igényesen kialakított vendégházunk, melyben 3 szoba, felszerelt konyha, fürdőszoba, biliárdasztal, kandalló és kültéri gyermek medence várja az üdülni vágyókat.

Kondoros a Békéscsaba-Békés-Gyomaendrőd-Szarvas-Orosháza-Gyopárosfürdő által határolt kör közepén található, ahonnan az előbbi települések csillagtúraszerűen, akár kerékpáron is megközelíthetők.

Elhelyezés: a földszinten 35 m²-es társalgó, konyha, fürdőszoba. A tetőtérben: 3 db szoba: 2 db kétágyas és egy db 4 ágyas (szükség szerint pótágyazható).

Árak: felnőtteknek 1600 Ft/fő, 14 év alattiaknak: 800 Ft/fő. Fűtési pótdíj: 1000 Ft/nap.

Étkezés: menü 650 Ft/fő a közeli éttermekben; COOP, ABC és CBA boltok 100 m-en belül.

A közeli horgásztavakban napijeggyel (gyermekkedvezményvel is) lehet az időt kellemesen eltölteni, az eredményt pedig elfogyasztani. Az épületről képek a NOE honlapján az üdülési rovatban, ill. a www.kondoros.hu weblapon lesznek megtekinthetők.

Érdeklődni: 20/9768-421 vagy variferenc@freemail.hu

Különleges üdülési lehetőség nagycsaládoknak

Palócföldön, Nógrád megyében, egy kicsi faluban, Terényben található a vendégházunk.

A közel 100 éves vályog palócház teljesen felújított, de a hagyományos jellegzetességeket őrzi.

Ajánlatunk nagycsaládoknak:

10.000 Ft+Áfa/ház/éj (min. 4 éj, fűtés szezonban + 3000 Ft/nap, max. 12 fő) A ház teljesen felszerelt és bababarat.

Bővebb információ a vendégházról, a rengeteg program- és kirándulási lehetőségről: www.palochaz.hu

06 20 372 65 42 Neuvirth Judit

Két ház a Balaton északi partján nyaralásra kiadó.

Mindkét ház szép környezettel, csendes belső kertekkel, autóbéreléssel rendelkezik, a strandhoz közel van. A házak komfortosak, felszerelt konyhakkal rendelkeznek.

Árak: 8 személyig 12 000 – Ft/nap.

Bővebb információ és fotók a <http://balatonihazak.fw.hu> weboldalon található. (az oldalon található mobilszám nem jó!)

Ugyanitt egy különálló kis „Mézeskalács-ház” teljes komforttal, 2-4 személynek szintén kiadó.

Érdeklődni lehet a 06-20/40-25-249

és 06-20/49-70-303 mobilszámokon, vagy

06-1-316-2434 május 30-ig, a 06-87-702-084 június 1-től.

Tanyasi és agroturizmus!

Nyaraljon a Kadarka Vendégházban az Alföld közepén, Tázlaron! Gyermekes családoknak, társaságoknak ideális.

A portán állatok, zárt, parkosított udvar, kemence, borkóstolás, masszázs!

A környéken tavak, gyógyvizek.

Szilberhorn Lászlóné tel:06-30-412-0027

www.kadarka-vendeghaz.fw.hu,

kadarkavendeghaz@anet.hu

Balatonszepezdi nyaraló, közvetlenül a strand mellett, 8 személyes, **nagycsaládosoknak kiadó** június 1-től. 2 szoba, konyha, fürdő, terasz, zárt udvar.

Ár: 10 000 Ft/ nap/család.

Tel: 0620/823-3607

Tihanyban apartmanok kiadók.

Zárt parkoló, zárt udvar, homokozó, kábel-tv, felszerelt konyha, internet-hozzáférés lehetősége. Belső tóra néző nagy terasz, központ 300 m, szabadtéri színpad 300 m. 1000 m ingyenes parkoló és strand.

Ár: 60.000 Ft/hét/család. (2 felnőtt és 4 18 év alatti gyermek).

Étkezés biztosítható.

Egyéb információk, nyári programok: www.tihany.hu

Telefon: 0630/631-8482

E-mail: gotka@freestart.hu

Kérésre képet küldök.

Keszthely belvárosában, a városi strandtól gyalog 10 percre, családi házban, különbejáratú lakás 5-8 fő részére kiadó, július 5-től augusztus végéig, egy-két hetes turnusokban.

Irányár: **8.000 Ft/nap/család**

Tel.: 83/315-951 19 óra után, Csütörtöki Zoltán

Mobil: 30/375-0613

Rozi Tanya (Kömpöc)

A tanyán található egy 4+1 ágyas szoba, közösen felszerelt konyha, ebédlő, társalgó és egy fürdőszoba wc-vel. Az udvar zárt, ahol babház, homokozó, kemma és rengeteg virág található. A tanya hatalmas fákkal övezett.

Saját lovakkal kocsikázás és póni lovaglás lehetséges.

A kemencében lángos sütés, az udvaron bográcsozási lehetőség.

Az udvaron a vadszőlővel körbefuttatott szatelit alatt ping-pongozási lehetőség.

Arak: 2 000 Ft/fő/éj (10 nap felett 10% kedvezmény)

4 éven aluliaknak ingyenes.

Érdeklődni: 20/591-6965

Kedvező nyaralási lehetőséget kínálok a Balaton északi partján, Csopakon. Egy apró, nádtetes parasztház kis udvarral vár 4-5 fős családokat, baráti társaságokat. A házban egy szoba, egy jól felszerelt kis konyha és egy hideg-melegvízes kis fürdőszoba van. Az udvaron lehet parkolni, bográcban főzni. A község strandja, mely a háztól kb. 1km, évek óta a környék legjobb lehetőségeivel várja a fürdőzőket. Ezen kívül Balatonfüred és Tihany csak néhány km. Itt mindig rengeteg kirándulási, hajózási lehetőséget és kulturális programot találhatnak az érdeklődők. Veszprém a legközelebbi megyeszékhely 15 km, amely szintén bővelkedik látnivalóban. (Állatkert, Vár, múzeumok.)

Egy család részére egy hét 35 000 Ft.

A turnusok hétvégén váltják egymást.

Az átadó család a lakást kitararítva adja át a következő vendégnek. Ágynemű huzatot hozni kell.

További felvilágosítás a következő telefonon: **06-20/828-0887**

Nyaralási lehetőség Tiszaföldváron!

Kedvezményes nyaralási lehetőség a Tiszazug központjában Tiszaföldváron. Szolnok megye üdülő-övezetében tudunk elhelyezést biztosítani a városban, ahol a termálfürdő, a Tisza és a Körös folyó közelsége ideális pihenőhelyet biztosít.

A városon kívül, egy tanyán is vannak szálláshelyek, hol a szabadban alkalom nyílik főzésre, sportolási lehetőségekre, túrázásra.

Közel lévő nevezetességek: Mezőtúr-fazekasmúzeum, termálfürdő, Szolnok-múzeumok, fürdők, színház.

Étkezést igény szerint tudunk biztosítani.

Egy időben 3-4 család üdülésére van lehetőség.

Várjuk elsősorban polgári értékeket valló családok és nagycsaládok jelentkezését.

Szállásdíj: Felnőtt: 2000 Ft/nap, gyermek: 1000Ft/nap.

Az étkezések közel ennyi pénzből megoldhatóak.

Jelentkezés, információ: Kovács Géza

E-mail: szerelemhegyi@freemail.hu

Tel: 06 56 470-228, mobil: 06 30 904-4788

Nyaraljon a SZELIDI Tónál !

Bács-Kiskun megye csendes kis tavánál töltsön el egy kellemes nyaralást.

Apartman házaink:

– 5 ágyas apartman ház: 10 000– Ft/éjszaka

– 12 ágyas apartman ház : 15 000– Ft /éjszaka

Programajánlásaink :

– fürdőzés (szabad strand használatra is van lehetőség)

– horgászási lehetőség

– Kalocsa város látogatás (12 km -re van)

– Dunapataj érdekességeinek megtekintése

– igény szerint lovaglási, pónilovaglási lehetőség (lovashintóval körbejárni a környéket), házi állatok simogatása.

Kedvezményeink nagycsaládosok részére: egész hetes foglalás esetén a vasárnapi éjszaka ingyenes.

Érdeklődni: 06-70-3133156 (NOE flottás), **06-78/416-126**

Tihanyban családi ház (3 szoba, étkező, konyha, éléskamra, fürdőszoba, WC) nagycsaládosok részére üdülési célra kiadó.

Fizetendő térítés: felnőtteknek 2000–2500 Ft/éj/fő + üdülőhelyi díj, 18 éven aluliaknak 50% kedvezmény, gyerekeknek 3 év alatt térítésmentes.

Érdeklődni: Balogh Istvánné,

7200 Dombóvár, Gábor Béla u. 20.

Tel.: 74/464-415, 30/308-0229

Kedves Tagok!

Nyári nyaralásaitokhoz az
EUB utasbiztosítását
ajánljuk, mely
15% kedvezményt nyújt
NOE tagoknak!

Online elérhetőség:
www.noe.hu

Kedves Nagycsaládosok!

A magyar tulajdonú, egyedülálló szolgáltatásokkal és **országos hálózattal** rendelkező **XGA Pénzügyi Zrt.** (Bp. V. ker. Szép u. 5.) vállalja, hogy a **NOE tagoknak INGYENES pénzügyi tanácsokat ad** egyéni, családi és vállalkozói vonatkozásban. Ebbe **a pénzügyi helyzet felmérése**, az objektív piaci lehetőségeket tartalmazó **szakmai tanácsadás, az ügyfélközpontú megoldások felkínálása** és a pénzügyi szolgáltatások esetleges igénybevételéhez szükséges **segítségnyújtás** tartozik. **Nem kérünk sikerdíjat sem.**

Speciális tevékenységünk **az ügyfeleink egyedi és közösségi képviselete és érdekvédelme a pénzügyi piacon**, valamint az aktív pénzkezelés. A nagycsaládosok gondjainak enyhítése érdekében **vállaljuk még a NOE tag ÜGYFELEINK pénzügyi TÁMOGATÁSBAN való részesítését is.**

AZ XGA ZRT. INGYENES TEVÉKENYSÉGEI:

- **Hitelügyintézés:** hitelek közvetítése, a meglévő hitelek átvizsgálása és – ha szükséges – a **HITELEK KIVÁLTÁSA** a lehető legjobb hitelkonstrukció megkeresésével és elintézésével, valamint segítség a **HITEL TÖRLESZTŐ RÉSZLETEINEK** esetleges **CSÖKKENTÉSE** érdekében.
- **Biztosítási ügyintézés:** a legjobb vagyon-, és életbiztosítás megkeresése, valamint a kár bekövetkezése esetén történő ügyintézés.
- **Jogi tanácsadás, adótanácsadás.**
- **Befektetési tanácsadás:** tanácsadás a megtakarítások **biztonságos, magas hozamú és likvid** befektetése érdekében. Megtakarítás nélküli esetben a **befektetéshez szükséges összeg „megkeresése”** a pénzügyi diagnosztika alapján. **A megtakarításos BIZTOSÍTÁSOK KIVÁLTÁSA a jobb hozamok érdekében.**

Várom jelentkezésüket időpont egyeztetésre hétfőtől szombatig 9 órától 21 óráig a 06-70/41-91-094 mobilszámon, vagy a zarazs@freemail.hu e-mail címen. (honlap: www.xga.hu)

ZÁRA ZSOLT, AZ XGA ZRT. NAGYCSALÁDOS ÜZLETTÁRSA

Fenomén Divatház...

MÁS MINT A TÖBBI!

www.fenomen.hu

A nyár színei, a nyár divatja a Fenomén Divatházban!

Készüljön a nyárra a Fenomén Divatházzal, mert folyamatos akciókkal tesszük még vonzóbbá divatos, színes nyári kollekciónkat! Nálunk az egész családot felöltöztetheti!

Már Sebastiano női cipők nyári kollekcióját is forgalmazzuk! Sőt, a nyár közeledtével fürdőruhák és strandpapucsok széles választékával is várjuk a nagycsaládosokat!

A Fenomén Divatházban Vásárlóink több mint 1500 m²-en női, férfi, fehérnemű, gyerek és bébi osztályunkon áruválasztékunk több ezres kínálatából választhatják ki az igényeiknek megfelelő termékeket. Vásárlói döntésének meghozatalában 38 fős csapatunk készséggel áll rendelkezésére.

Fuvarvállalás! Titkárságon leinformálható NOE-tag, 14 köbméteres kisteher-gépkocsival, Budapestről.

☎ **70/316-1533; 395-1217**

Sziráki Imre

Homok, sóder, murva, beton, termőföld szállítását 5 tonnáig vállalom Budapesten, NOE- tagoknak 5% kedvezményrel!

☎ **20/956-5720 Kovács Árpád**

e-mail: teherfuvarozas@uw.hu

web: <http://teherfuvarozas.uw.hu>

Eladó egy felújított, 83 nm-es, 3 szobás, összkomfortos, üveg-folyosós **családi ház** melléképületekkel, pincével és 400 négy-szögöles kerttel.

Az ingatlan vegyes tüzelésű központi fűtéssel rendelkezik illetve terméskőből épült.

Az ingatlanra a szocpolt illetve a fészekrakó állami támogatást lehet igénybe venni.

Akár teljeskörű hitel és állami támogatások ügyintézésére is lehetőség van teljesen plusz költség nélkül. Minimális induló banki költségek igénybevitelével most megszerezheti ezt az ingatlant 4 500 000 Ft-ért.

☎ **06 20 420 8866**

Termelői akácméz 1 000 – Ft-os áron kapható a XV. kerületben. Nagy tételben szállítás lehetséges.

☎ **414-0030**, valamint **30/242-54-20**

Eladó megkímélt állapotú L300-as kisbuszunk.

1995-ös, 460 ekm-t futott, 1997cm³-s, 88LE-s, sötétzöld, 5 ajtós, műszaki, zöldkártya 2009 tavaszig.

Központi zár, riasztó, dönthető utasülések, második tulajdonostól, nem dohányzó, rendszeresen karbantartott, riasztó, szervizkönyv, szervokormány, törzskönyv, állítható hátsó ülések. Vizsga alapján 9 fő szállítható, de a lehajtható ülés hiányzik, ezért pillanatnyilag csak 8 felnőtt fér be. 4 db téli gumival felszerelve. 4 db hangszóró. Elektromos állítású projektoros reflektorok. Kétkörös fűtés, külön a hátsó résznek. A középső ülésor átbillenthető „tárgyaló” állásba. Opcióként 3 db hozzávaló tetőcsomagtartó rudat és bicikli szállítókát tudok adni. Rendszeresen szervizelt. A karosszérián kisebb sérülések és kezdődő korrózió nyomok. Először a Vígsház autója volt, utána családi autónak használtuk.

Nagy csomagtér, kétoldali tolóajtók. Nagycsaládnak ideális autó.

Budapesten tekinthető meg.

E-mailben keressen: ecsmiki@freemail.hu

Ára: 600 000 Ft.

Plasztikai sebészet. Dr. Jánky György plasztikai sebész rendel: hétfő, csütörtök: 15–19 h.

Vállalom, hogy a legalább egy éve NOE-tag, 3 vagy többgyermekes, érvényes tagsági igazolvánnyal rendelkező szülők – csak 5–2 év közötti –, elálló fülű gyermekét vagy gyermekeit **térítésmentesen** megoperálom, ha igényli és alkalmas a műtetre.

1114 Budapest, Bartók Béla út 1.

☎ **365-8633; 20/934-8778**

e-mail: jankydr.plastsurg@t-online.hu

Az Óperenciás Hotel és Élményparkot

nagycsaládos befektetők saját tapasztalataikból kiindulva álmodták meg és hozták létre. Közepontjában a családos vendégkör igényeinek a kielégítése áll, melyet kiemelkedően magas színvonalon, rendkívül kedvező áron, többféle minőségi szolgáltatás nyújtásával valósítanak meg. Garantálják, hogy BABA- és CSALÁD-barát környezetükben a nyaralás valódi élmény és pihenés lesz. A gyermekek szakszerű felügyeletéről és foglalkoztatásáról az igényekhez alkalmazkodva személyre szabottan gondoskodnak, mialatt a szülők időt fordíthatnak egymásra. Kedvezményes ajánlatokkal könnyítik meg a választást, illetve felhívják a figyelmet arra, hogy az Óperenciás egész évben a kifogyhatatlan ötletek és lehetőségek tárháza.

www.operenciashotel.hu

Örömmel tudatjuk,
2008. 03. 25-én megszületett
Abigél leányunk
(3530 g, 50 cm).
Az Abigél név jelentése: Apa
(és a Mennyei Atya) öröme.
Istenünk ajándékeként fogadva
őt, reméljük és igyekszünk
arra, hogy sokunk örömére
lehessen...

A Giricz család Csongrádról:
Angéla és Laci, Anna, Lackó,
Tamás, Barnabás, Dávid,
Dániel, Balázs

Örömmel tudatjuk, hogy Luca
lányunkkal 8 főre bővült
a családjunk.
Szűcs Miklós, Dezső Dóra:
Janka, Eszter, Miklós, Máté
és Borbála

MAGYAR HÍRLAP

E
ECHOTV
JELEN VAGYUNK

hírTV

DEXTRA
media

www.kepmas.hu
képmás
családmagazin